

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Finanční analýza podniku ICT s. r. o.

Financial Analysis of Company ICT s. r. o.

STUDIJNÍ PROGRAM

Ekonomika a management

STUDIJNÍ OBOR

Řízení a ekonomika průmyslového podniku

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. Ing. Irena Jindřichovská, CSc.

REICHL

VÍT

2018

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení:	Reichl	Jméno:	Vit	Osobní číslo:	425154
Fakulta/ústav:	Masarykův ústav vyšších studií (MÚVS)				
Zadávací katedra/ústav:	MÚVS ČVUT v Praze, oddělení ekonomických studií				
Studijní program:	Ekonomika a management				
Studijní obor:	Řízení a ekonomika průmyslového podniku				

II. ÚDAJE K BAKALÁŘSKÉ PRÁCI

Název bakalářské práce:	Finanční analýza podniku ICT s.r.o.		
Název bakalářské práce anglicky:	Financial Analysis of Company ICT s.r.o.		
Pokyny pro vypracování:	<p>CÍL: Cílem bakalářské práce je provést finanční analýzu podniku ICT s.r.o. a zjistit jeho výkonnost a finanční zdraví.</p> <p>PŘÍNOS: Přínosem práce je zjištění finančního zdraví podniku.</p> <p>OSNOVA: 1. Úvod; 2. Teoretická část - charakteristika finanční analýzy, uživatelé, zdroje dat, analýza absolutních ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů, souhrnné ukazatele; 3. Praktická část - analýza odvětví, představení podniku, analýza absolutních ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů, souhrnné ukazatele, poznatky z provedené analýzy; 4. Závěr</p>		
Seznam doporučené literatury:	BLAHA S. Z., JINDŘICHOVSKÁ I. Jak posoudit finanční zdraví firmy. Management press, 2006. SCHOLLEOVÁ H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. Grada, 2017. SYNEK M. a kol. Manažerská ekonomika. Grada, 2011. KNÁPKOVÁ A., PAVELKOVÁ D., ŠTEKER K. Finanční analýza. Grada 2013.		
Jméno a pracoviště vedoucí(ho) bakalářské práce:	doc. Ing. Irena Jindřichovská, CSc., MÚVS ČVUT v Praze, oddělení ekonomických studií		
Jméno a pracoviště konzultanta(ky) bakalářské práce:			
Datum zadání bakalářské práce:	5.12. 2017	Termín odevzdání bakalářské práce:	5.5. 2018
Platnost zadání bakalářské práce:	31.8. 2019		
			
Podpis vedoucí(ho) práce	Podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry	Podpis děkana(ky)	

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

	
Datum převzetí zadání	Podpis studenta(ky)

Reichl, Vít. *Finanční analýza podniku ICT s.r.o.*. Praha: ČVUT 2018. Bakalářská práce.
České vysoké učení technické v Praze, Masarykův ústav vyšších studií.

**MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ
ČVUT V PRAZE**

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci vypracoval samostatně. Dále prohlašuji, že jsem všechny použité zdroje správně a úplně citoval a uvádím je v příloženém seznamu použité literatury.

Nemám závažný důvod proti zpřístupnění této závěrečné práce v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) v platném znění.

V Praze dne: 03. 05. 2018

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucí této práce doc. Ing. Ireně Jindřichovské, CSc. za vstřícný přístup a odborné a cenné rady v průběhu tvorby celé práce.

Dále pak také majitelům společnosti ICT s. r. o. za poskytnutí veškerých dat, která byla při tvorbě práce využita.

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je provedení finanční analýzy a posouzení finančního zdraví společnosti ICT s. r. o. na datech z let 2012 – 2016. V teoretické části jsou pomocí rešerše odborné literatury popsáni uživatelé, zdroje dat a základní metody a ukazatele finanční analýzy. V následující praktické části je za pomoci dříve popsaných metod a ukazatelů provedena finanční analýza společnosti ICT s. r. o. a zhodnoceno její finanční zdraví.

Klíčová slova

bankrotní modely, finanční analýza, finanční zdraví, horizontální analýza, poměrové ukazatele, vertikální analýza, účetní výkazy

Abstract

The purpose of this work is to provide financial analysis and to assess financial health of the company ICT s. r. o. on data from years 2012 – 2017. In the theoretical part, there are described users, data sources and basic methods and ratios of the financial analysis, by using the literature search. In the following practical part, we present the results of the financial analysis of the company ICT s. r. o. with the use of methods and ratios described formerly. We close this thesis with the study and discussion of the financial health of the company.

Key words

account sheets, bankrupt models, financial analysis, financial health, horizontal analysis, ratio indicators, vertical analysis

Obsah

Úvod	5
1 Charakteristika finanční analýzy	7
2 Uživatelé finanční analýzy	7
2.1 Interní uživatelé	7
2.2 Externí uživatelé	8
3 Zdroje dat pro finanční analýzu	9
3.1 Rozvaha.....	9
3.2 Výkaz zisku a ztrát.....	10
3.3 Doplnující data	11
4 Metody finanční analýzy	12
4.1 Analýza absolutních ukazatelů	12
4.1.1 Horizontální analýza	13
4.1.2 Vertikální analýza.....	14
4.1.3 Bilanční pravidla.....	14
4.2 Analýza poměrových ukazatelů.....	15
4.2.1 Ukazatele rentability	16
4.2.2 Ukazatele likvidity	17
4.2.3 Ukazatele aktivity	17
4.2.4 Ukazatele zadluženosti.....	19
4.2.5 Ukazatele produktivity.....	19
4.3 Analýza pracovního kapitálu.....	20
4.4 Analýza souhrnných ukazatelů	21
4.4.1 Altmanovo Z-score.....	21
4.4.2 INO5 index	22
5 Analýza odvětví	25
6 Představení podniku	26
6.1 Činnost podniku.....	26
6.2 Struktura podniku	26
6.3 Partneři a konkurence.....	32
6.4 Významné události v analyzovaném období	32

7	Analýza absolutních ukazatelů	33
7.1	Horizontální analýza	33
7.1.1	Horizontální analýza rozvahy	33
7.1.2	Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát	34
7.2	Vertikální analýza	35
7.2.1	Vertikální analýza rozvahy	35
7.2.2	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	37
7.3	Bilanční pravidla	38
8	Poměrové ukazatele	39
8.1	Ukazatele rentability	39
8.2	Ukazatele likvidity	39
8.3	Ukazatele aktivity	40
8.4	Ukazatele zadluženosti	40
8.5	Ukazatele produktivity	41
8.6	Porovnání poměrových ukazatelů s odvětvím	41
9	Analýza pracovního kapitálu	43
10	Souhrnné ukazatele	44
10.1	Altmanovo Z-score	44
10.2	INO5 index	44
11	Poznátky z provedené analýzy	44
	Závěr	46
	Seznam použitých zkratk	47
	Seznam použité literatury	48
	Seznam grafů	50
	Seznam tabulek	51

Úvod

Snahou většiny dnešních firem, jejichž cílem je generovat zisk, nikoliv tedy neziskových organizací nebo orgánů státní správy, je konkurence schopnost, zvýšení výkonnosti, schopnost reagovat na vnější i vnitřní hospodářské vlivy a samozřejmě také finanční stabilita. A právě informace pro dosažení těchto snah může finanční analýza poskytnout. A nejen to, kvalitně provedená a interpretovaná finanční analýza může odhalit budoucí hrozby a možnosti, jak se jim vyhnout, popřípadě jak nastalé problémy řešit.

Podstatou finanční analýzy je hodnocení finančního hospodaření minulých let, podává tak informace o finančním stavu minulosti, současnosti a pomocí ní je možné predikovat, jak se stav bude vyvíjet do budoucna. To je ovšem ovlivněno i vnějšími podmínkami, kterými jsou například stav ekonomiky jako celku a její předpokládaný budoucí vývoj, nebo dodavatelsko – odběratelské vztahy. To vše má totiž vliv na objem produkce a také cenu, což zajišťuje nebo nezajišťuje prosperitu podniku. A na základě těchto informací lze poté dělat strategická rozhodnutí a tvořit finanční plány. Pro vytvoření takovéto analýzy jsou využívány nejen interní informace o podniku a jeho hospodaření, ale také makroekonomická data, informace o stavu v daném odvětví a okolí analyzované firmy. Makroekonomické změny ovlivňují všechny subjekty v dané ekonomice a tak mohou být tato data například vodítkem k vysvětlení neočekávaných změn v hospodaření podniku. Data o ekonomickém stavu odvětví lze zase po provedení analýzy podniku využít ke srovnávání se standardy, které v odvětví panují. To vypoví o tom, jak si společnost vede ve srovnání s konkurenčními podniky.

Cílem této bakalářské práce je provedení finanční analýzy podniku ICT s.r.o. (jedná se o reálný podnik, pouze jeho jméno, je na přání vlastníků anonymizováno). Analýza bude provedena na datech z let 2012 - 2016. Na základě těchto dat bude posuzován finanční stav a finanční zdraví této firmy. Případně budou také navržena doporučení a opatření vedoucí ke zlepšení finanční stability podniku.

Práce bude rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části bude za pomoci odborné literatury charakterizována finanční analýza, jako taková. Konkrétněji budou popsáni uživatelé a zdroje dat potřebné pro sestavení finanční analýzy. Dále budou teoreticky rozebrány metody a zásadní ukazatele, které budou později použity i v praktické části.

Praktická část bude obsahovat stručnou analýzu makroekonomické situace a odvětví, ve kterém firma působí. Následně bude představen samotný podnik a jeho charakteristika, popis hlavních obchodních činností firmy a její specializace, strukturální dělení a také významní pracovní partneři i konkurenti. Dále již bude provedena finanční analýza na reálných datech poskytnutých přímo firmou. Následně budou posouzeny a interpretovány výsledky a hodnoty jednotlivých ukazatelů ve vazbě na odvětví a makroekonomickou situaci.

V závěru bude zhodnocen celkový finanční stav podniku a budou navržena možná doporučení vedoucí ke zlepšení, nebo stabilizování aktuálního stavu.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Charakteristika finanční analýzy

První kapitola teoretické části je věnována stručné historii, popisu finanční analýzy a cílům, kvůli kterým je prováděna.

O její historii píše Růčková [2010, s. 9]: „Původ finanční analýzy je pravděpodobně stejně starý jako vznik peněz. Vlastí finanční analýzy jsou podle dostupných pramenů Spojené státy americké, nicméně v počátcích se jednalo pouze o teoretické práce, které s praktickou analýzou neměly nic společného.“ K velkým pokrokům v praktické oblasti finanční analýzy docházelo společně s rozvojem matematických metod a vývoji počítačů.

Současná finanční analýza podává velmi důležité informace pro chod a finanční řízení podniku. Nejen, že hodnotí výsledky minulé, zda byly dodrženy stanovené plány, či ne, nebo došlo k událostem, které nebyly očekávány, ale může poskytnout cenná data pro predikci budoucnosti firmy. [1]

Základními zdroji dat pro vytvoření finanční analýzy jsou účetní výkazy (rozvaha, výkaz zisku a ztrát, cash flow) a účetní uzávěrka podniku. Pro porovnání s ostatními podniky v odvětví lze využít informací dostupných z Ministerstva průmyslu a obchodu nebo Českého statistického úřadu.

Díky finanční analýze máme k dispozici jak základní informace, jako jsou ziskovost podniku a kapitálová struktura, tak i další ukazatele důležité při finančním a strategickém řízení firmy, jako například využití aktiv, obraty, likvidity, produktivity, atd... [1]

Hlavním cílem tedy, jak píše Scholleová, je: „Finanční analýza je soubor činností, jejímž cílem je zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci podniku.“ [2]

Pro porovnání, Synek má na podstatu finanční analýzy tento názor: „Jejím hlavním úkolem je poskytovat informace o finančním zdraví podniku.“ [3] A Růčková říká: „Hlavním smyslem finanční analýzy je připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku.“ [4]

2 Uživatelé finanční analýzy

Kapitola pojednává o tom pro koho je finanční analýza určena, kým je využívána a kdo ji provádí. Uživatelé se dají rozdělit na dvě skupiny, a to na interní a externí.

Do skupiny interních uživatelů zahrnujeme zaměstnance, manažery a vlastníky. Ti mají veškeré informace a údaje o podniku, které nejsou běžně dostupné, provedenou analýzu potom nazýváme interní. Externími uživateli jsou pak třeba banky, potenciální investoři, obchodní partneři nebo státní instituce. Tito uživatelé mají pro tvorbu analýzy k dispozici účetní uzávěrku (rozvaha, výkaz zisků a ztrát), takováto analýza se nazývá externí. [1, 3]

2.1 Interní uživatelé

Interními uživateli jsou zaměstnanci, manažeři, a vlastníci podniku.

Vlastníci mají zájem především na tom, aby byl jimi vložený kapitál co nejvíce zhodnocován. Důležité jsou pro ně tedy ukazatele rentability a celkové zdraví podniku. [1]

Manažeři mají k dispozici veškeré potřebné informace k provedení interní finanční analýzy a právě ta jim pomůže tyto informace roztřídit a dále použít jako podklad pro porovnání skutečnosti s plánovanými výsledky a hlavně pro dlouhodobé finanční řízení podniku, rozhodování o investicích, řízení kapitálové struktury, pracovního kapitálu a podobně. Mohou díky ní lépe predikovat finanční vývoj podniku a odhalit možné budoucí slabiny. Dále je interní finanční analýza využívána pro srovnávání s konkurenčními podniky nebo se standardy v daném odvětví. [3]

Pro zaměstnance jsou důležité např. ukazatele ziskovosti, které mají vliv na budoucí fungování podniku a tím pádem i na perspektivu jejich pracovního místa. Potom také ukazatele produktivity, které jsou spjaty se mzdami zaměstnanců. [1]

2.2 Externí uživatelé

Mezi externí uživatele počítáme ty uživatele, kteří se pohybují mimo firmu, ale jsou s její finanční situací nějakým způsobem provázáni a proto mají zájem mít přehled o jejím stavu. Patří mezi ně banky, investoři, obchodní partneři, státní instituce, zahraniční instituce nebo konkurenční podniky.

Obecně můžeme tyto uživatele nazvat jako stakeholders (v českém překladu zainteresované strany/zájmové skupiny), T. Donaldson a L. E. Preston je popisují jako osoby nebo skupiny, které mají legitimní zájmy v procesních aktivitách podniku. Zájmy stakeholders mají svou vnitřní hodnotu, to znamená, že v podniku nepůsobí pouze kvůli budoucímu zhodnocení jeho majetku, jako například akcionáři. [7]

Věřitelé chtějí z finanční analýzy hlavně ty informace, které jim řeknou, zda je podnik schopen splácet svoje závazky. Takové informace poskytují ukazatele likvidity. [2, 3]

Obchodní partnery rozdělíme na dvě části, a to na dodavatele a odběratele. Pro dodavatele je stěžejní to, aby jim firma byla schopná platit za dodaný materiál, ve finanční analýze je tedy budou zajímat ukazatele likvidity. Pro odběratele, kteří mají nasmulované dodávky dopředu, je zase důležité celkové zdraví podniku, jestli nehrozí výkyvy v dodávkách nebo celkový bankrot firmy, kvůli kterému, by museli shánět dodavatele nového. [3]

Pro investory je důležité znát celkové finanční zdraví podniku, aby věděli, jestli se do podniku vyplatí investovat, nebo je riziko příliš vysoké. K tomu jim mohou pomoci ukazatele rentability, zadluženosti nebo souhrnné ukazatele a bankrotní modely (Z-score, IN05). [1, 2, 3]

Státní instituce zajímají informace o tvorbě zisku a z toho plynoucí povinnosti odvádět daně do státní kasy. Externí finanční analýzu tak využívají jako formu kontroly podniku. [1]

Konkurenční podniky zjišťují z finanční analýzy, jak si jejich konkurenti v porovnání s nimi vedou. Podle toho mohou potom vytvářet svou budoucí strategii. Nebo převzít některé jejich úspěšné postupy za své. [1, 2, 3]

3 Zdroje dat pro finanční analýzu

Primárním předpokladem pro zpracování finanční analýzy je mít dostatečná vstupní data. Těmi nejvýznamnějšími jsou účetní výkazy, konkrétně jimi jsou rozvaha a výkaz zisku a ztrát, případně cash flow. Důležitá jsou také interní data a podrobnosti o firmě, které lze získat od managementu firmy. Užitečná mohou být také data pro srovnávání se standardy odvětví nebo konkurenčními podniky, zveřejňovaná Ministerstvem průmyslu a obchodu nebo Českým statistickým úřadem, v neposlední řadě také makroekonomická data a finanční data z ČNB.

3.1 Rozvaha

Základním účetním výkazem je rozvaha, ta nám podává informace o stavu majetku a kapitálu v podniku k určitému datu. Majetkem rozumíme aktiva a kapitálem zdroje jejich financování, čili pasiva. Tyto dvě položky se musí, jak říká bilanční princip, vždy rovnat. Struktura pasiv je zobrazena v tabulce č. 1. [1, 4]

Tabulka č. 1 - Struktura rozvahy

Rozvaha k 31. 12. 20XX	
Aktiva (majetek)	Pasiva (kapitál)
Dlouhodobý majetek	Vlastní kapitál
Krátkodobý majetek	Cizí kapitál
Ostatní aktiva	Ostatní pasiva

Zdroj: [4]

Aktiva tedy představují celkový majetek podniku a v rozvaze jsou dále rozdělena podle doby jejich upotřebitelnosti, tedy podle toho jak rychle je podnik schopný zaměnit je za peněžní prostředky. [1, 4]

Jsou rozdělena na:

- Pohledávky za upsaný základní kapitál – stav nesplacených akcií, pohledávky za jednotlivé společníky, akcionáře, členy družstva.
- Dlouhodobý majetek – dělen na dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek. Majetek používaný déle než 1 rok, postupně se opotřebovává a odepisuje.
- Oběžná aktiva – zásoby, pohledávky, krátkodobý finanční majetek, peněžní prostředky, časové rozlišení. Jedná se o krátkodobý majetek, neustále se obrací.
- Časové rozlišení – náklady příštích období. [1]

Pasiva jsou zdroje financování majetku podniku, zobrazují finanční strukturu podniku. V rozvaze jsou dělena podle vlastnictví kapitálu na:

- Vlastní kapitál – rozdělen na základní kapitál, kapitálové fondy, rezervní fondy, fondy tvořené ze zisku, výsledek hospodaření minulých let.
- Cizí zdroje – rezervy, dlouhodobé závazy, krátkodobé závazky.

- Časové rozlišení – zůstatky výdajů příštích období. [1]

Nevýhodou při analyzování rozvahy je to, že jsou zkoumány historické ceny a data. Rozvaha nepodává informace o vlivech vnějších faktorů a aktuálních hodnotách majetku a kapitálu. Při porovnávání různých období není zohledněna inflace, která ovlivňuje hodnoty jak aktiv, tak i pasiv. [1, 4]

3.2 Výkaz zisku a ztrát

Tento účetní výkaz se vztahuje k určitému období a podává informaci o hospodaření podniku, celkových tržbách a nákladech, díky nim i o tom, zda se podnik nachází v kladném výsledku hospodaření, tedy v zisku, nebo v záporném, čili ve ztrátě. [1], [5]

Důležitou informací, kterou nám analýza tohoto účetního výkazu může poskytnout, formuluje Slavík takto: „Výkaz zisku a ztrát dá bližší informaci o schopnosti firmy růst.“ [6]

Výsledek hospodaření (VH) se zjišťuje rozdílem celkových výnosů a celkových nákladů firmy.

$$VH = \text{výnosy} - \text{náklady}$$

Výnosy a náklady definuje například Scholleová takto:

„Výnos je peněžní vyjádření výsledků hospodaření podniku – nezáleží na tom, zda byla provedena skutečná peněžní transakce.“

„Náklad je peněžním vyjádřením spotřeby podniku – opět bez závislosti na tom, zda skutečně proběhla peněžní transakce“ [2]

Položky výkazu zisku a ztrát jsou rozděleny na dva druhy:

- Výnosy/náklady z provozní činnosti – vznikají hlavní hospodářskou činností podniku. Výnosy jsou značeny I. – III. a náklady A. – F. (viz tabulka č. 2).
- Výnosy/náklady z finanční činnosti – vznikají finančními investicemi podniku (výnosové úroky, cenné papíry), výnosy jsou ve výkazu na řádcích IV. – VII. a náklady G. – K. (viz. tabulka č. 2). [2, 5]

Zjednodušená struktura výkazu zisku a ztrát (VZZ) je znázorněna v tabulce č. 2

Tabulka č. 2 - Struktura výkazu zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát k 31. 12. 20XX	
I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
II.	Tržby za prodej zboží
A.	Výkonová spotřeba
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti
C.	Aktivace
D.	Osobní náklady

E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti
III.	Ostatní provozní výnosy
F.	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (I. + II. – A. – B. – C. – D. – E. + III. – F.)
IV. – VII.	Finanční výnosy
G. – K.	Finanční náklady
*	Finanční výsledek hospodaření (finanční výnosy - finanční náklady)
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (provozní výsledek – finanční výsledek)
L.	Daň z příjmů
**	Výsledek hospodaření po zdanění
M.	Převod podílu na VH společníků
***	Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: [2]

Hospodářský výsledek podniku tedy vzniká rozdílem mezi výnosy a náklady, zde jsou jeho nejpoužívanější mezinárodní formy:

- EAT (Earnings after Tax) – čistý zisk, výsledek hospodaření po zdanění.
- EBT (Earnings before Tax) – hrubý zisk, výsledek hospodaření před zdaněním.
- EBIT (Earnings before Interests and Taxes) – zisk před zdaněním a úroky, EBT + nákladové úroky.
- EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Amortization and Depreciation) – zisk před zdaněním, úroky a odpisy, EBIT + odpisy
- NOPAT (Net Operation Profit after Taxes) – provozní zisk po zdanění, zdaněný EBIT. [2]

Při analýze výsledovky je nutno myslet na to, že ačkoli se jedná o tokovou veličinu, která sleduje pohyb peněz podniku, nejedná se vždy o tok reálných peněz. Je potřeba rozlišovat mezi příjmy a výnosy a mezi výdaji a náklady. Dalším úskalím analýzy výsledovky je podobně jako u rozvahy nezahrnutí v inflace v porovnávání různých období. V neposlední řadě může být ovlivněna také způsobem odepisování, kdy odpisy nemusí odpovídat reálnému opotřebení. Ty mu reálně neodpovídají nikdy, jedná se ale o velmi užitečnou aproximaci. [1, 4]

3.3 Doplnující data

Výše zmíněné zdroje dat, lze nazvat jako data interní, tedy přímo vycházející z hospodaření společnosti. Neméně důležitá jsou pro finanční analýzu ovšem i makroekonomická data z okolního prostředí firmy, tedy data externí. Ty pomáhají zasadit hospodářské výsledky podniku do kontextu celé ekonomiky, případně je porovnat s ostatními konkurenty v daném odvětví.

Jedná se o data popisující stavy finančních trhů nebo produktových trhů, informace o cenách materiálu a energií poskytovaných například Ministerstvem průmyslu a Českou národní bankou. Dále také makrodata z Českého statistického úřadu o jednotlivých průmyslových odvětvích, míře nezaměstnanosti, nebo celkovém stavu makroekonomické situace v zemi, kde nás zajímá především aktuální stav a očekávaný vývoj těchto ukazatelů. Důležité mohou být v některých případech i legislativní informace, případně právní změny dotýkající se podniku. [2, 4]

4 Metody finanční analýzy

K analyzování finančního stavu podniku lze přistoupit dvěma způsoby a to fundamentálně, nebo kvantitativně.

Fundamentální analýza je, jak píše Růčková [2010, s. 41], „založena na znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými procesy. Opírá se o značné množství informací a odvozuje závěry zpravidla bez algoritmizovaných postupů.“

Kvantitativní metody jsou naopak založeny na matematických a statistických přístupech a jsou algoritmizovatelné. Tyto postupy nejsou žádným způsobem právně upraveny, ani neexistuje žádný přesný postup, který by musel být dodržen. Časem však již vykristalizovaly standardizované postupy, které jsou v praxi obecně využívány. Jejich základem je analýza účetních výkazů, ze kterých jsou získávány standardizované ukazatele, ty jsou poté nějakým způsobem slovně interpretovány, aby měly pro uživatele analýzy lepší vypovídající hodnotu. Tyto ukazatele lze rozdělit na absolutní, poměrové a souhrnné ukazatele, které jsou podrobněji představeny v následujících kapitolách. [1, 4, 8]

4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele jsou získávány analýzou dat získaných přímo z účetních výkazů. Jsou přímo závislé na velikosti podniku, proto se dají těžko použít pro srovnání s jinými podniky. V rámci jedné firmy jde však o velmi užitečné ukazatele stavu a vývoje finančního zdraví. [1]

Lze je rozdělit na dva druhy, veličiny stavové a tokové. Stavové veličiny vychází z rozvahy podniku, poskytují informace o stavu majetku a kapitálu podniku k určitému datu. Veličiny tokové se nachází ve výkazu zisku a ztrát, popisují vývoj hospodaření podniku za určité období, jakou jsou například náklady, tržby, zisky. [8]

Jak stavové, tak i tokové veličiny jsou podrobeny horizontální analýze (HA), ta popisuje změnu veličin v čase a vertikální analýze (VA), která zkoumá proporcionalitu a strukturu zkoumaných veličin. Analýzu stavových veličin lze dále doplnit o porovnání výsledků s bilančními pravidly, jejichž dodržování by mělo vést k dlouhodobé finanční stabilitě. [2]

Při tvorbě horizontální a vertikální analýzy účetních výkazu je potřeba brát v potaz to, že nám změny pouze ukáže. Nejistíme z ni však jejich příčiny, proto by měla být riziková místa následně podrobněji analyzována. [8]

4.1.1 Horizontální analýza

Společně s vertikální analýzou se jedná o základní techniky finanční analýzy. Horizontální analýza popisuje, jak se položky účetních výkazů mění v čase, oproti minulému účetnímu období. [2], [8]

Z provedené horizontální analýzy rozvahy se dozvídáme základní informace jako je změna bilanční sumy a tím, jestli podnik roste a zvyšuje svůj majetek a kapitál, nebo dochází naopak ke snižování této sumy a dochází ke snižování majetku. Z analýz let předchozí lze pak lehce zjistit zda se jedná o ojedinělý výkyv způsobený například nějakou neočekávanou událostí, nebo o nastolený trend, který vyžaduje změnu přístupu ve vedení a financování firmy.

Bližší pohled potom prozradí, čím jsou tyto změny v bilanční sumě způsobeny. Jestli dochází spíše ke zvyšování dlouhodobého majetku, nebo oběžných aktiv. To může nastínit například neefektivní řízení pohledávek nebo zvyšování stavu nedokončené výroby a materiálu. Na straně pasiv je zase možnost zjistit jakými zdroji je majetek financován a jak se v čase vyvíjí vlastní a cizí kapitál.

Analýza výsledovky informuje především o časovém vývoji tržeb a nákladů, tím samozřejmě také o zisku celého podniku. Ukazuje růst, či pokles tržeb a tempo jakým k tomu dochází. Vidíme jak rychle rostou/klesají konkrétní položky nákladů, zda se náklady daří na stabilní úrovni, nebo meziročně rostou. Zjišťujeme z ní i jednu z nejpodstatnějších informací pro majitele a to, zda a jak moc je zvyšován zisk.

Horizontální analýza může být prováděna dvěma způsoby, absolutně a relativně. Pomocí absolutní analýzy – zjišťujeme absolutní změnu výše dané položky, tento způsob se nazývá rozdílová analýza a vypočte se následně:[1, 2]

$$HA_{\text{absolutní změna}} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}$$

Druhý způsob provedení je relativní, ten zjišťuje procentní změnu položky k minulému období. Nazývá se podílová analýza a její výpočet je tento:[1], [2]

$$HA_{\% \text{ změna}} = \frac{\text{absolutní změna} \times 100}{\text{ukazatel}_{t-1}}$$

Radu jaký způsobem horizontální analýzy využít dává Scholleová [2017, s. 167]: „Pro menší podniky s neustálenou strukturou majetku a kapitálu je vhodnější rozdílová analýza, protože některé položky v čase kolísají sice o zanedbatelnou finanční částku, z hlediska podílové analýzy však může znamenat velkou část oproti předchozímu období. Pro velké podniky je vhodnější podílová analýza, neboť rozdílová při velkých číslech ztrácí přehlednost z hlediska sledování vývoje.“

4.1.2 Vertikální analýza

Jak bylo již zmíněno výše, vertikální analýza je základní technikou při tvorbě finanční analýzy. Rozebírá položky a strukturu účetních výkazů. Jednotlivé položky porovnává se zvoleným základem. Údaje z vertikální analýzy lze využít i pro porovnání s ostatními podniky v odvětví. [2, 8]

Při vertikální analýze rozvahy bývají jako základ voleny aktiva a pasiva, respektive bilanční suma. Ukazuje nám tedy podíl jednotlivých položek aktiv a pasiv na bilanční sumě a pokud máme i údaje z let minulých, zjišťujeme jak se mění struktura položek v čase. Můžeme vidět jak velkou část aktiv tvoří dlouhodobý majetek a jeho složky, nebo oběžná aktiva. Vypočtené hodnoty pak můžeme porovnávat se standardy odvětví. Je totiž zřejmé, že průmyslový podnik bude mít jinou strukturu majetku, než podnik obchodní. Struktura pasiv prozradí jak moc podnik využívá cizího kapitálu na úkor vlastního. Při porovnání s analýzami z let minulých můžeme vidět jestli se podnik snaží své dlouhodobé závazky (úvěry) splácet, nebo naopak cizí kapitál rozšiřuje. To již záleží na strategii financování určené vedením. Možný výpočet pro vertikální analýzu rozvahy na straně aktiv:

$$VA = \frac{\textit{ukazatel}}{\textit{aktiva}}$$

a na straně pasiv:

$$VA = \frac{\textit{ukazatel}}{\textit{pasiva}}$$

Pro analýzu výkazu zisku a ztráty jsou většinou, jako základní ukazatel, vybrány tržby a to většinou tržby z hlavní činnosti podniku. Můžeme z ní zjistit třeba to, jaký podíl na tržbách mají náklady a jejich složky. Při porovnání s analýzami z minulých účetních období můžeme zjišťovat jsou-li stabilní, nebo jestli dochází k jejich, ať už kladnému, nebo zápornému růstu. Dále můžeme zjistit jaké procento z tržeb podniku tvoří jeho zisky. Výpočet vertikální analýzy pro výkaz zisku a ztrát:

$$VA = \frac{\textit{ukazatel}}{\textit{tržby}}$$

4.1.3 Bilanční pravidla

Vhodným doplňkem k analýze absolutních ukazatelů mohou být bilanční pravidla. Nejedná se o pravidla, která musí být bezpodmínečně dodržena chce-li podnik dosáhnout stability a ziskovosti, ale spíše soubor doporučení, který by měl podnik ke stabilitě vést.

Bilanční pravidla jsou primárně vytvořena pro průmyslové podniky, jejich doporučení však lze s určitými úpravami využít i pro jiná odvětví. Je potom pouze potřeba brát v potaz, že tyto podniky mohou mít jinou strukturu majetku a jinou strategii financování, než podniky průmyslové. [2, 9]

Rozlišujeme čtyři základní bilanční pravidla a těmi jsou: (1) zlaté pravidlo, (2) pravidlo vyrovnaní rizika, (3) pari pravidlo a (4) růstové pravidlo.

- Zlaté bilanční pravidlo – se zaměřuje na to, jaký majetek by měl být financován, jakým kapitálem a to z hlediska času. A doporučuje krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji a krátkodobého majetku krátkodobými zdroji. Matematicky jej můžeme vyjádřit takto: [3,9]

$$\text{dlouhodobý majetek} = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál}$$

respektive takto:

$$\text{oběžný majetek} = \text{krátkodobý cizí kapitál}$$

Realita ale málokdy těmto doporučením přesně odpovídá a krytí majetku bývá jiné, tady záleží na strategii financování a riziku, které je podnik ochoten podstoupit.

Může být využito tzv. konzervativního financování, kde je dlouhodobý majetek využíván ke krytí, jak dlouhodobého, tak i krátkodobého majetku. Tento styl je dražší, ale klade na podnik nižší riziko, než styl druhý, tzv. agresivní financování. Které využívá naopak krátkodobých zdrojů na financování nejen krátkodobého majetku, ale i část toho dlouhodobého, což je levnější. [2]

- Pravidlo vyrovnaní rizika – sleduje kapitál podniku, přesněji rozdělení vlastního a cizího kapitálu. Doporučuje využití obou, ale tak, aby vlastní zdroje tvořily alespoň polovinu celkového kapitálu podniku. Číselně může být formulováno takto: [2, 9]

$$\text{vlastní kapitál} \geq \text{cizí zdroje}$$

- Pari pravidlo – doporučuje financovat dlouhodobý majetek pouze vlastním kapitálem, jinak řečeno:[2]

$$\text{dlouhodobý majetek} \geq \text{vlastní kapitál}$$

Tento požadavek považuje například Synek za: „značně konzervativní a opatrný přístup“. [3]

- Růstové pravidlo – nebo také jak píše Synek – zlaté poměrové pravidlo [3], požaduje, aby tempo růstu investic nepřevyšovalo tempo růstu tržeb, nebo – li: [2, 3]

$$\text{tempo růstu tržeb} \geq \text{tempo růstu investic}$$

4.2 Analýza poměrových ukazatelů

Další, neméně důležitou, skupinou ukazatelů finančního stavu podniku jsou ukazatele poměrové. Stejně jako absolutní ukazatele analyzuje data z účetních výkazů, ale tak, že poměřuje jejich složky a výsledkem je pak daný ukazatel. Pro poměrové ukazatele

existují doporučené hodnoty, kterým by měly odpovídat. Jedná se však opravdu o pouhá doporučení, která jsou orientační. Důležité je znát kontext těchto ukazatelů a správně je vyhodnotit. [1, 8]

Základní skupiny poměrových ukazatelů, které budou blíže představeny, jsou: ukazatele rentability – zkoumají výnosnost kapitálu, likvidity – ukazují jak je podnik schopen dostát svým závazkům, aktivity – zabývají se počty a dobami obratu, zadluženosti – poměřují zdroje kapitálu z vlastnického hlediska, produktivity – sledující výkonnost s ohledem na množství zaměstnanců. A jako poslední ukazatel pracovního kapitálu – analyzující čistý pracovní kapitál a jeho využití v podniku. [2]

4.2.1 Ukazatele rentability

Rentabilita, neboli výnosnost kapitálu, vyjadřuje schopnost podniku vytvářet zisk pomocí vloženého kapitálu. [1]

Základní a nejčastěji používané ukazatele rentability jsou: rentabilita tržeb, vlastního kapitálu a aktiv.

- Rentabilita tržeb (ROS) – měří jak velký zisk je utvořen z jedné koruny tržeb podniku. Tento ukazatel je vhodný pro porovnání s ostatními podniky v odvětví. [3]

Knápková [2013, s. 98] doporučuje: „Pro srovnání ziskové marže mezi podniky lze doporučit využití EBIT, aby hodnocení nebylo ovlivněno různou kapitálovou strukturou a v případě podniků z různých zemí i odlišnou mírou zdanění.“

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}}$$

nebo s přihlédnutím na doporučení pro rovnání ziskové marže:

$$ROS = \frac{EBIT}{\text{tržby}}$$

- Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)- ukazuje efektivnost podniku při využití vlastního kapitálu. Ukazuje kolik zisku je utvořeno z jedné koruny investovaného vlastního kapitálu. [3]

Při hodnocení ROE varuje Synek před třemi možnými problémy, těmi jsou: problém času – možné zvýšení nákladů za účelem nějaké investice, která aktuálně sníží ROE, ale do budoucna lze očekávat nárůst, problém rizika – kdy tento ukazatel jednoduše riziko nijak nezohledňuje a za třetí problém ocenění – protože jsou využity historické a ne tržní hodnoty.

$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

- Rentabilita aktiv (ROA) – tento ukazatel udává poměr zisku a celkového vloženého kapitálu podniku, tedy vlastního i cizího dohromady bez rozdílu. Jedná se o velmi důležité měřítko rentability posuzující výkonnost podniku. [1]

$$ROA = \frac{EBIT}{aktiva}$$

4.2.2 Ukazatele likvidity

Likviditu lze vyložit, jako schopnost podniku dostát v čas svým závazkům. Podílem tedy vyjadřuje to, čím je podnik schopen zaplatit a to co musí být zapláceno. Na základě rychlosti, jakou by bylo závazek potřeba splatit, můžeme počítat likviditu běžnou, pohotovou a okamžitou. [1]

Likvidita každé firmy závisí od její strategie jejíž cílem je, najít optimální hodnotu. Nízká likvidita může mít totiž za důsledky nedostatek financí, neschopnost splácet závazky a z toho plynoucí neschopnost pořízení materiálu a problémy ve výrobě. Taktéž příliš velká likvidita s sebou přináší možné negativní vlivy, podnik tak totiž váže kapitál, který nemůže být jinak zhodnocen a snižuje svou výnosnost. [2]

Existují určité doporučené hodnoty v jakém intervalu by ze likvidity měly pohybovat, ale jak je psáno výše, optimální hodnota je pro každý podnik velmi individuální.

- Běžná likvidita (likvidita 3. stupně) – Je hojně využívána v praxi. Jako zdroj krytí krátkodobých závazků využívá oběžná aktiva. Počítá tedy jaký je poměr mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Doporučená hodnota běžné likvidity se udává v rozmezí 1,5 – 2,5. [3]

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

- Pohotová likvidita (likvidita 2. stupně) – Jedná se vlastně o běžnou likviditu z jejíhož čitatele jsou odečteny zásoby (ty jsou nejméně likvidní). Lépe tedy vystihuje schopnost hradit závazky v časové tísni. Doporučovány jsou hodnoty 1 – 1,5. [3]

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

- Okamžitá likvidita (likvidita 1. stupně) – Někdy také uváděna jako hotovostní likvidita. Jde o okamžitou schopnost podniku dostát svým závazkům. Poměruje se zde finanční majetek v čitateli, ku krátkodobým závazkům ve jmenovateli. Interval doporučených hodnot je 0,2 – 0,5. [2]

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

4.2.3 Ukazatele aktivity

Tyto ukazatele vyjadřují, jak podnik využívá svá aktiva (majetek). Jde o porovnávání tržeb s vybranými složkami aktiv, tedy o porovnání tokových veličin s veličinami stavovými. Jsou velmi závislé na odvětví, ve kterém podnik působí, to je potřeba brát v úvahu při porovnávání s doporučenými hodnotami. [10]

Při jejich nedostatečném využití, tím podnik sám sebe okrádá o možnost růstu. Naopak při jejich přebytku, vznikají náklady navíc, které následně snižují hospodářský výsledek. [3]

Mohou být rozděleny na dva druhy. Na první, který udává počty obrátek, čili obratovost. Ta říká, ke kolika obrátkám majetku za období (většinou rok) dojde.

A na druhý, říkající, jak dlouho průměrně jedna obrátka trvá, tedy dobu obratu. [2, 10]

- Obrat aktiv – Základní ukazatel aktivity, vyjadřuje využití celkového majetku podniku. Zde platí, že čím vyšší hodnota ukazatele, tím lépe. Minimální hodnota je označována jako 1. [1]

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

- Obrat zásob – Ukazatel, který informuje o množství obrátek zásob, jinak řečeno, kolikrát se zásoby změny na tržby. [2]

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}}$$

- Doba obratu zásob – Ukazatel podobný obratu zásob. V tomto případě však informuje o době (ve dnech), která uplyne, než k obratu zásob dojde. Udává tedy počet dní potřebný k „přeměně“ zásob na tržby. Zde obecně platí, že čím kratší dobu obrátka trvá, tím lépe. [1]

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \times 360$$

- Doba obratu (splatnosti) pohledávek – Informuje o tom, jak dlouho trvá než dojde k zaplacení prodaného zboží, jak dlouho je majetek vázán ve formě pohledávek. Než dojde k zaplacení zboží odběratelem, poskytuje mu firma obchodní úvěr.

Příliš dlouhá doba splatnosti pohledávek nutí firmu k využívání úvěrů, které zvyšují náklady. [1]

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky}}{\text{tržby}} \times 360$$

- Doba obratu (splatnosti) závazků – Udává počet dní mezi zaplacením a vznikem závazku. Jedná se tedy o situaci kdy dodavatel poskytuje podniku obchodní úvěr.

Doporučuje se, aby se doba obratu závazků minimálně rovnala době obratu pohledávek. Tyto dva ukazatele mají totiž přímý vliv na likviditu podniku.

[1]

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{tržby}} \times 360$$

4.2.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti, jak už z jejich názvu vyplývá informují o stavu zadlužení podniku, respektive o poměru cizích a vlastních zdrojů kapitálu. Z toho vyplývá i míra rizika, kterým je podnik zatížen. Je jasné, že využití cizího kapitálu přináší vyšší riziko, na druhou stranu bývá levnější, než kapitál vlastní (např. působením daňového štítu) a pomocí finanční páky může zvyšovat výnosnost vlastního kapitálu. Využívání vlastních zdrojů nese riziko podstatně nižší, ale jeho cena je vyšší. Proto je dobré využívat obou zdrojů kapitálu a najít jejich optimální strukturu.

Při analyzování ukazatelů zadluženosti je důležité brát v potaz majetek, který je pořízen formou leasingu. Ten totiž není zachycen v rozvaze (pouze ve výkazu zisku a ztrát), tudíž na něj ukazatele zadluženosti neberou zřetel. Proto je dobré se s objemem majetku pořízeným na leasing seznámit. [1, 10]

- Celková zadluženost – Ta nás jednoduše informuje o poměru cizího kapitálu, ku celkovým aktivům. Knápková odkazuje na doporučenou hodnotu v rozmezí 30-60%. Je ale zapotřebí brát v úvahu možnosti podniku, velikost úroků, nebo odvětví ve kterém firma působí. [1]

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}}$$

- Míra zadluženosti – Porovnává vlastní a cizí kapitál. Jde o ukazatel, který je důležitý například při snaze o získání nového úvěru. Při porovnání s daty z minulých období lze dobře vidět jak se poměr vlastního a cizího kapitálu ve firmě vyvíjí. [1]

$$\text{míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

- Úrokové krytí – Jedná se o velmi důležitý ukazatel. Ukazuje schopnost podniku splácet úroky z cizího kapitálu, po tom, co uhradí náklady spojené s produkcí podniku. Pomocí poměru EBITu a nákladových úroků. [2]

Doporučovanou minimální hodnotou tohoto ukazatele je 5. Protože po zaplacení úroků z cizího kapitálu je třeba počítat také s nutností platit daně a na to, že vlastní bude požadovat určitý čistý zisk. [1]

$$\text{úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}}$$

4.2.5 Ukazatele produktivity

Ukazatele produktivity práce, jsou takové ukazatele, které ukazují výkon podniku v souvislosti k nákladům na zaměstnance, případně na jejich počtu. Konkrétně se z nich můžeme dozvědět osobní náklady k přidané hodnotě, produktivitu práce z přidané hodnoty, nebo průměrnou mzdu. [2, 10]

- Osobní náklady k přidané hodnotě – Udávají kolik z přidané hodnoty bude spotřebováno na náklady na zaměstnance. [2]

$$\text{osobní náklady k přidané hodnotě} = \frac{\text{osobní náklady}}{\text{přidaná hodnota}}$$

- Produktivita práce z přidané hodnoty – Ukazuje kolik jaká přidaná hodnota náleží na jednoho pracovníka. [2]

$$\text{produktivita práce z přidané hodnoty} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet zaměstnanců}}$$

- Průměrná mzda – Jednoduchý ukazatele poskytující informaci o průměrné roční mzdě jednoho zaměstnance, respektive s celkovými náklady na něj. [2]

$$\text{průměrná mzda (roční)} = \frac{\text{osobní náklady}}{\text{počet zaměstnanců}}$$

4.3 Analýza pracovního kapitálu

Pracovním kapitálem rozumíme kapitál, který je využíván k chodu podniku a je tedy neustále v oběhu. Na straně aktiv se při jeho analýze zabýváme oběžnými aktivy a na straně pasiv krátkodobými závazky.

Při řízení pracovního kapitálu není cílem, aby byl za každou cenu nejnižší, ale dosáhnout takové minimální hodnoty, která zajistí souvislý chod podniku.

Pracovní kapitál lze rozlišit na několik typů, kterými jsou pracovní kapitál (WC), čistý pracovní kapitál (NWC) a nefinanční pracovní kapitál (NCWC). [2]

$$\text{pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva}$$

$$\text{čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky}$$

$$\text{nefinanční pracovní kapitál} = \text{zásoby} + \text{pohledávky} - \text{krátkodobé závazky}$$

- Obratový cyklus peněz (OCP) – Tento ukazatel nás informuje o potřebné výši čistého pracovního kapitálu (NWC). Informuje o tom, jaká doba průměrně uběhne od zaplacení materiálu po příchozí platbu za hotové výrobky. Říká vlastně, jak dlouho trvá a kolik stojí zrealizovat zakázku. [2]

$$\text{OCP} = \text{doba obratu zásob} + \text{doba obratu pohledávek} - \text{doba splatnosti kr. závazků}$$

$$\text{potřebný NWC} = \text{OCP} \times \text{průměrné denní výdaje}$$

- Ukazatel podílu NWC na aktivech – ukazuje podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech. Doporučuje se, aby podíl NWC na aktivech byl mezi 10-15%. [2]

$$\text{podíl NWC na aktivech} = \frac{\text{NWC}}{\text{aktiva}}$$

- Ukazatel podílu NWC na tržbách – Sděluje informaci o podílu NWC na tržbách a o tom, jak efektivně je čistý pracovní kapitál řízen. Negativním znamením je růst tohoto ukazatele. [2]

$$\text{podíl NWC na tržbách} = \frac{NWC}{\text{tržby}}$$

4.4 Analýza souhrnných ukazatelů

Souhrnné ukazatele jsou užitečné především svou jednoduchostí a rychlostí. Pomocí jednoho čísla nastíní jak se podniku finančně daří. Neukazují však vazby mezi jednotlivými ukazateli a důvody možných problémů. Proto jsou hojně využívány bankovními institucemi, které tak prostřednictvím nich zjišťují finanční zdraví podniku, pravděpodobnost jejich bankrotu a tedy to, jak velké riziko by znamenalo poskytnout dané firmě úvěr. Takové ukazatel jsou pak nazývány jako bankrotní indikátory.

Zdroje dat pro souhrnné ukazatele jsou stejné jako pro ostatní ukazatele finanční analýzy, tedy účetní výkazy. [2, 10]

4.4.1 Altmanovo Z-score

Výpočet Z-score je složen z pěti ukazatelů. Původní diskriminační analýza E. Altmana vyšla v roce 1968 – viz. Altman, E. I. [15] Studie byla tehdy napsána pro americký trh a byla poplatná své době. Nicméně základní myšlenka odhadovat sklon k bankrotu na základě vývoje finančních ukazatelů je hojně používána až do dnešní doby. Každý užívaný ukazatel má svoji váhu, která byla stanovena předešlým empirickým výzkumem pomocí regresní analýzy.

Altmanův ukazatel se dělí na dva druhy, podle velikosti analyzované firmy. [2]

- Altmanovo Z-score pro podniky neobchodované na kapitálovém trhu

$$Z = 0,717x_1 + 0,847x_2 + 3,107x_3 + 0,42x_4 + 0,998x_5,$$

Pro:

$$x_1 = \frac{\text{čistý pracovní kapitál}}{\text{aktiva}},$$

$$x_2 = \frac{\text{nerozdělený zisk minulých let}}{\text{aktiva}},$$

$$x_3 = \frac{EBIT}{\text{úroky}},$$

$$x_4 = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{cizí zdroje}},$$

$$x_5 = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}.$$

Intervaly hodnocení pro zjištěné Z-score:

- $Z > 2,9$ finančně zdravá firma, které nehrozí bankrot;
- $1,23 < Z < 2,89$ tzv. šedá zóna, nelze s jistotou posoudit finanční zdraví podniku;
- $Z < 1,23$ finanční zdraví podniku není dobré, hrozí bankrot. [2]

- Altmanovo Z-score pro podniky obchodované na kapitálovém trhu

$$Z = 1,2x_1 + 1,4x_2 + 3,3x_3 + 0,6x_4 + x_5,$$

Pro:

$$x_1 = \frac{\text{čistý pracovní kapitál}}{\text{aktiva}},$$

$$x_2 = \frac{\text{nerozdělený zisk minulých let}}{\text{aktiva}},$$

$$x_3 = \frac{\text{EBIT}}{\text{úroky}},$$

$$x_4 = \frac{\text{tržní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{účetní hodnota celkových závazků}},$$

$$x_5 = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}.$$

Intervaly hodnocení pro zjištěné Z-score:

- $Z > 2,99$ finančně zdravá firma, které nehrozí bankrot;
- $1,81 < Z < 2,99$ tzv. šedá zóna, nelze s jistotou posoudit finanční zdraví podniku;
- $Z < 1,81$ finanční zdraví podniku není dobré, hrozí bankrot. [2]

4.4.2 INO5 index

Tento index vznikl v 90. letech v ČR, jak píše Neumaierová a Neumaier [16], nebo Klecka a Scholleová [17]. Model je významný tím, že zohledňuje české podmínky a dokonce určuje i pravděpodobnost s jakou k danému vývoji podle intervalu hodnocení indexu INO5 dojde.

Je zkonstruován na podobném principu jako Altmanovo Z-score, tedy jako součet vybraných ukazatelů, které jsou ohodnoceny určitou váhou. Problém může nastat s ukazatelem nákladového krytí při velmi malém zadlužení podniku, pak je jeho hodnota vysoká. Jako řešení doporučuje Scholleová [2017, s. 193]: „při propočtu INO5 omezit hodnotu ukazatele EBIT/úrokové krytí hodnotou ve výši 9“. Jeho výpočet je pak následující. [2]

$$IN05 = 0,13x_1 + 0,04x_2 + 3,97x_3 + 0,21x_4 + 0,09x_5,$$

Pro:

$$x_1 = \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje'}}$$

$$x_2 = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky'}}$$

$$x_3 = \frac{EBIT}{\text{aktiva'}}$$

$$x_4 = \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva'}}$$

$$x_5 = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky'}}$$

Intervaly hodnocení pro zjištění IN05:

$IN05 < 0,9$ ohrožení bankrotem (pravděpodobnost 86%);

$0,9 < IN05 < 1,6$ tzv. šedá zóna, nelze s jistotou posoudit finanční zdraví podniku;

$IN05 > 1,6$ podnik vytváří hodnotu (pravděpodobnost 67%).

PRAKTICKÁ ČÁST

5 Analýza odvětví

Zkoumaný podnik, na kterém bude prováděna finanční analýza působí v odvětví informačních a komunikačních technologií.

Toto odvětví je vymezeno podle klasifikace CZ-NACE jako kombinace ekonomických činností produkujících výrobky a poskytujících služby, jež jsou primárně určeny ke zpracování, komunikaci a distribuci informací elektronickou cestou, včetně jejich zachycení, ukládání, přenosu a zobrazení. Je rozdělen do čtyř hlavních kategorií a to: ICT zpracovatelský průmysl, ICT obchod, telekomunikační činnosti a IT služby.

Blíže se podnik zabývá poskytováním služeb v oblasti informačních technologií a telekomunikační činností. Jedná se o progresivní a vysoce konkurenční obor, ve kterém je zapotřebí vzdělaných zaměstnanců a často také investice do jejich dalšího vzdělání, školení nebo certifikací, což je nákladná záležitost. Dalšími významnějšími náklady jsou investice do nových technologií, které se neustále posouvají dopředu. To vše může ovlivňovat výsledné hospodaření podniku.

Teď ale blíže ke konkrétním datům. České ekonomice se v posledních letech jako celku daří velmi dobře. A to se přímo odráží i do sektoru informačních a komunikačních technologií. Z dat poskytovaných Českým statistickým úřadem z let 2005 až 2015 [12], můžeme vidět jak si firmy v odvětví ICT vedou. Pro naše účely budou hlavně zajímavá data od roku 2012, od kterého bude finanční analýza podniku prováděna. Vhodné je pak také zmínit rok 2008 - 2009, kdy propukla světová finanční krize, která zasáhla všechny části ekonomiky.

Celkové tržby podniků v odvětví od roku 2013 stále rostou a do roku 2015 se zvýšily o téměř 80 000 mil. Kč. A nejen to poukazuje na to, že se podnikům daří, celkový hospodářský výsledek po zdanění v sektoru ve stejném období vzrostl z 34 108 mil. Kč na 39 319 mil. Kč. Pro porovnání, před vypuknutím krize v roce 2007 byl hospodářský výsledek po zdanění v tomto sektoru 35 946 mil. Kč, ovšem už za rok 2009 byl za odvětví vykázan výsledek pouze 30 700 mil. Kč.

Spolu s tržbami a zisky, rostly také mzdy zaměstnanců. Za rok 2015 byla průměrná hrubá mzda na jednoho zaměstnance 45 348 Kč. Přičemž zaměstnanost v oboru byla poměrně konstantní, až na rok 2015, kdy došlo většímu nárůstu (asi o čtyři tisíce osob). Celkově tvoří osoby zaměstnané v tomto odvětví okolo 4% z celkového podnikatelského sektoru.

Dalším důležitým ukazatelem, který naznačuje příznivé podmínky v odvětví je přidaná hodnota. Ta výrazně vzrostla mezi lety 2013-2015 a to téměř o 20 000 mil. Kč. na hodnotu 174 965 mil. Kč. A s tím i související přidaná hodnota na zaměstnance, která má taky rostoucí trend a od roku 2012 se zvýšila téměř o 70 tis. Kč na hodnotu 1 430 tis. Kč.

Obecně tato makrodata vypovídají o pozitivním stavu ekonomiky v odvětví informačních a komunikačních technologií. To samozřejmě nemusí znamenat, že se všem firmám v tomto sektoru daří, naznačuje to pouze příznivou ekonomickou situaci pro podniky v tomto odvětví.

6 Představení podniku

ICT s.r.o. (smyšlený název na přání vlastníků, kteří si přejí zůstat anonymní) je česká společnost založená roku 1992, která působí v oblasti informačních služeb a poskytování komunikačních technologií. Od roku 2004 je v podniku zaveden certifikovaný systém kvality poskytovaných služeb podle normy ISO 9001. Svě zakázky dodává především strojírenským podnikům, ale i firmám z jiných odvětví. Podnik zaměstnává 17 zaměstnanců a její roční obrat za rok 2016 byl zhruba 24 mil. Kč.

6.1 Činnost podniku

Jak již bylo řečeno, společnost se zabývá poskytováním služeb v oblasti IT a komunikačních technologií.

Od založení v roce 1992 se společnost zabývala zejména LAN technologiemi a Wi-Fi bezdrátovými pojítky. O deset let později v roce 2002 se její portfolio rozrostlo o produkty Lotus Notes/IBM SW, vysokorychlostní datové spoje a ERP software Navision/MS Dynamics. A od roku 2012 respektive 2014 poskytují produkty ERP software QI a CommVault.

Tabulka č. 3 - Vývoj portfolia

Vývoj portfolia	
2014	CommVault
2012	ERP software QI
1998	Datová pole/ukládání dat
1996	ERP software Navision/MS Dynamics
1994	Lotus Notes/IBM SW
1992	Wi-Fi bezdrátová pojítka
1992	Počítačové sítě LAN

Zdroj: [11], vlastní tvorba

6.2 Struktura podniku

Podnik byl založen v roce 1992 jako společnost s ručením omezeným. Je vlastněn sedmy společníky, každý z nich má rovnocenný podíl 1/7 (na přání vlastníků nejsou uváděny konkrétní jména, částky a data), všichni jsou zároveň aktivními zaměstnanci podniku.

Společnost je rozdělena do šesti relativně nezávislých nákladových středisek. Ta budou následně stručně představena. Bude nastíněna jejich hlavní činnost a změření, uveden počet zaměstnanců (napříč některými odděleními může působit více zaměstnanců, proto je vždy uveden počet stálých a popřípadě těch, kteří působí i v jiném oddělení). Dále bude u každého oddělení provedena stručná analýza výkazu zisku a ztrát (znázorněna grafem) a zjištění ukazatelů produktivity. (Pozn. nebudou zde zahrnuty data z roku 2012, které podnik neposkytl.)

Středisko bezdrátové komunikace - realizuje telekomunikační a datové bezdrátové spoje. Trvale v tomto středisku působí 4 zaměstnanci (plus jeden částečně, který působí i v jiném středisku).

Z poskytnutých účetních výkazů byla provedena analýza složek nákladů a produktivity střediska. Ta ukazuje, že středisko je v celém analyzovaném období ziskové a produkuje nejvyšší přidanou hodnotu ze všech středisek podniku.

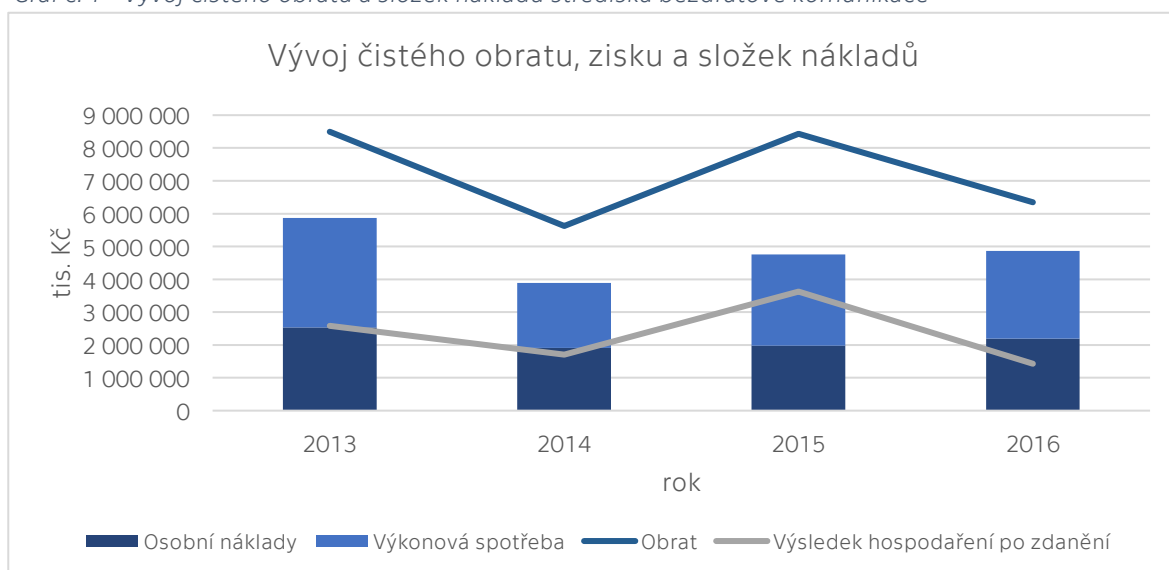
Nejvyšších tržeb bylo dosaženo v roce 2013 a to přibližně 8 494 tis. Kč, zároveň byly však nejvyšší i náklady a to především osobní náklady (mzdy), to způsobilo téměř o 1 000 tis. Kč nižší zisk, než v roce 2015. V něm středisko dosáhlo téměř stejných tržeb 8 431 tis. Kč a podařilo se udržet nižší náklady (osobní o 600 tis. Kč a výkonovou spotřebu také o 600 tis. Kč), z toho plynul čistý zisk 3 625 tis. Kč. Nejvyšší zisk střediska za sledované období.

Tabulka č. 4 - Produktivita střediska bezdrátové komunikace

Produktivita	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	5 162 929	3 644 472	5 652 374	3 605 114
Osobní náklady/ PH	0,37	0,54	0,39	0,00
PH/Osobní náklady	2,03	1,91	2,85	1,65
PH na zaměstnance	1 290 732	911 118	1 884 125	901 279

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 1 - Vývoj čistého obratu a složek nákladů střediska bezdrátové komunikace

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Středisko ERP - realizuje podnikové informační systémy na bázi QI nebo Microsoft Dynamics NAV. Ve středisku ERP působí stále 5 zaměstnanců a jeden částečně.

Středisko ERP bylo také, jako středisko bezdrátové komunikace v celém analyzovaném období v kladném výsledku hospodaření. Nejvyššího zisku dosáhlo oddělení v roce 2013 a to 1 070 tis. Kč s obratem 3 650 tis. Kč a to i přes to, že v ostatních letech byly obraty vyšší. V roce 2013 se podařilo udržet výkonovou spotřebu na velmi

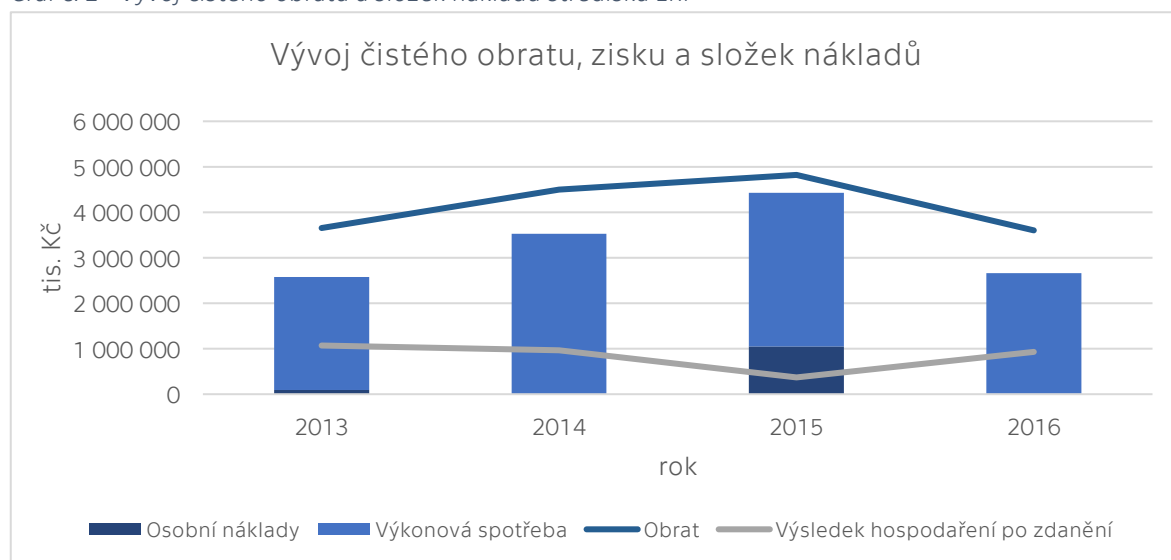
nízké úrovni. Na tomto oddělení je také velmi zajímavá výše osobních nákladů, která je velmi nízká.

Tabulka č. 5 - Produktivita střediska ERP

Produktivita	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	1 166 766	969 684	1 431 689	950 370
Osobní náklady/ PH	0,00	1,08	0,01	0,00
PH/Osobní náklady	12,83	-	1,37	112,96
PH na zaměstnance	145 846	161 614	477 230	190 074

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 2 - Vývoj čistého obratu a složek nákladů střediska ERP

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Středisko systémové integrace - realizuje síťové struktury, datová pole, zálohování atd.. Působí v něm 2 zaměstnanci.

Tomuto středisku se v posledním analyzovaném roce výrazně zvýšily osobní náklady, zhruba o 400 tis. Kč od ostatních sledovaných let, což mělo za následek ztrátu na konci účetního období zhruba 396 tis. Kč.

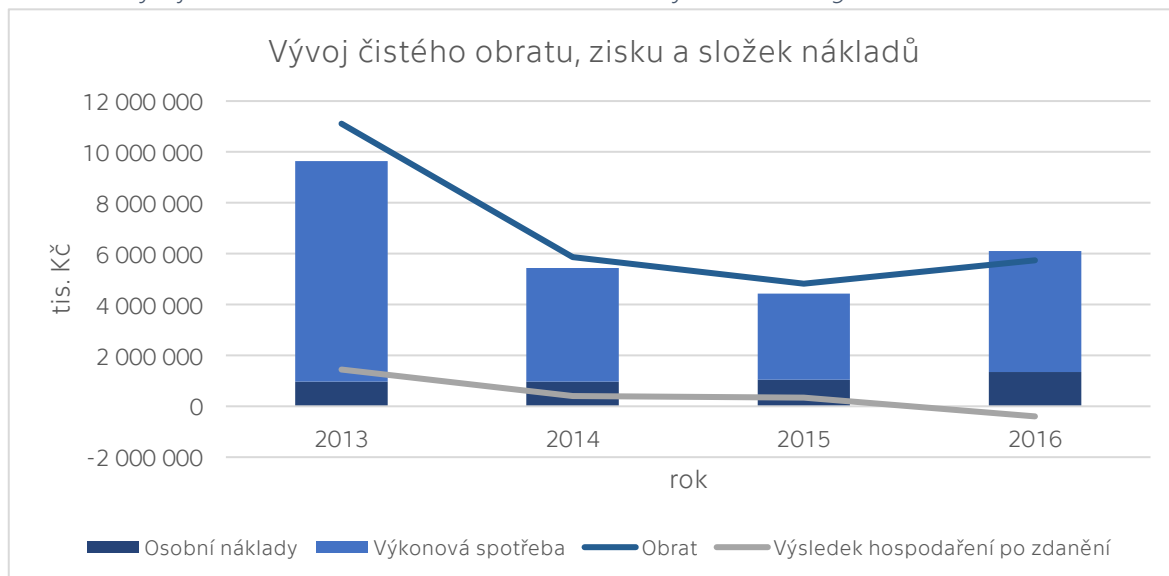
V ostatních sledovaných letech bylo však středisko ziskové, i když s klesající ziskovostí. Nejvyššího zisku i obratu dosáhlo v roce 2013 a to 1 444 tis. Kč respektive 11 112 tis. Kč.

Tabulka č. 6 - Produktivita střediska systémové integrace

Produktivita	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	2 442 280	1 389 143	1 431 689	894 413
Osobní náklady/ PH	0,40	0,75	0,94	0,00
PH/Osobní náklady	2,51	1,43	1,37	0,66
PH na zaměstnance	1 221 140	694 572	715 845	447 207

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 3 - Vývoj čistého obratu a složek nákladů střediska systémové integrace

Zdroj: [13], vlastní tvorba

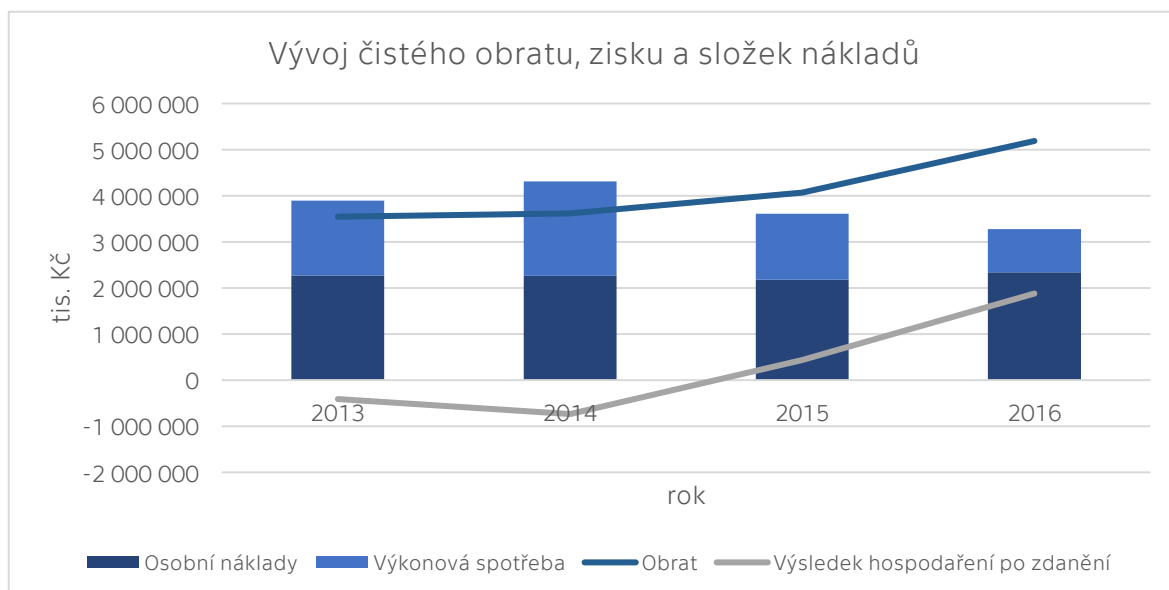
Středisko IBM SW - realizuje nadstavby podnikových IS na bázi IBM software. Působí v něm 1 zaměstnanec. Na počátku sledovaného období se středisko nacházelo ve ztrátě. K obratu došlo v roce 2015, kdy bylo středisko v zisku 433 tis. Kč a hned rok na to tento zisk téměř čtyřikrát zvýšilo. Bylo dosaženo vysokých tržeb, nejvyšších za sledované období a velmi nízké výkonové spotřeby. Oddělení vytváří velmi vysokou přidanou hodnotu.

Tabulka č. 7 - Produktivita střediska IBM SW

Produktivita	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	1 909 259	1 557 095	2 619 823	4 244 474
Osobní náklady/ PH	1,18	1,40	0,89	0,00
PH/Osobní náklady	0,84	0,69	1,20	1,81
PH na zaměstnance	1 909 259	1 557 095	2 619 823	4 244 474

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 4 - Vývoj čistého obratu, zisku a složek nákladů střediska IBM SW

Zdroj: [13], vlastní tvorba

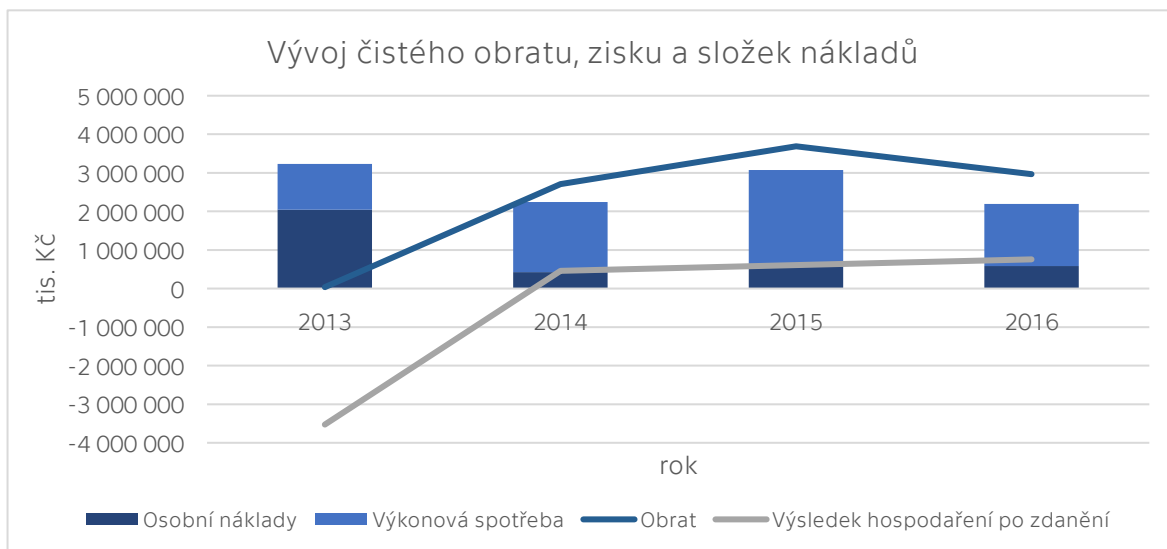
Středisko počítačových systémů - realizuje prodej a servis PC techniky a počítačových sítí. Stále v něm působí jeden zaměstnanec a jeden zaměstnanec částečně. V roce 2013 vykázalo středisko ztrátu 3 527 tis. Kč, nemělo žádné tržby z prodeje zboží, výrobků ani služeb a navíc skoro čtyřnásobné osobní náklady oproti ostatním obdobím. V následujících letech už působilo v zisku, který má rostoucí tendenci.

Tabulka č. 8 - Produktivita střediska PC systémů

Produktivita	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	-1 186 876	890 746	1 194 794	1 350 159
Osobní náklady/ PH	-0,36	0,65	0,49	0,00
PH/Osobní náklady	-0,58	2,10	2,07	2,32
PH na zaměstnance	-1 186 876	890 746	1 194 794	1 350 159

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 5 - Vývoj čistého obratu, zisku a složek nákladů střediska PC systémů

Zdroj: [13], vlastní tvorba

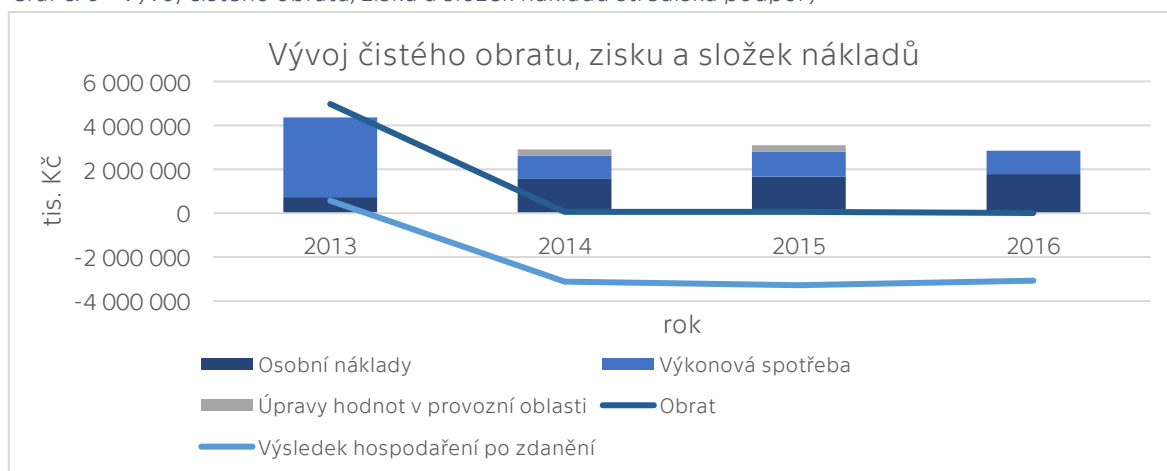
Středisko podpory - je společná podpora pro všechny divize. Jedná se o administrativní činnost, účetnictví a sklad. Působí zde čtyři zaměstnanci. Jak již z popisu střediska vyplývá, nejedná se o část podniku zabývající se prodejem zboží nebo služeb, takže se většinu analyzovaného období pohybuje ve ztrátě. Ta je tvořena především osobními náklady a výkonovou spotřebou.

Tabulka č. 9 - Produktivita střediska podpory

Produktivita	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	1 301 285	-1 044 746	-1 125 004	-1 054 431
Osobní náklady/ PH	1,20	-1,60	-1,59	0,00
PH/Osobní náklady	1,77	-0,67	-0,68	-0,59
PH na zaměstnance	433 762	-348 249	-375 001	-351 477

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 6 - Vývoj čistého obratu, zisku a složek nákladů střediska podpory

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Dále podnik využívá externě spolupracující subjekty, kterými jsou: daňový a účetní poradce, bezpečnostní technik, požární technik, technik nebezpečných odpadů a závodní lékař.

6.3 Partneři a konkurence

Mezi významné zákazníky společnosti patří velké strojírenské podniky jakými jsou:

- JUTA a.s., Dvůr Králové nad Labem – produkty pro stavebnictví, zemědělství a obalové materiály.
- SAPELI a.s., Jihlava – vyrábějící dveře a zárubně.
- PLEAS a.s., Havlíčkův Brod – působící v textilním průmyslu.
- ACO Stavební prvky spol. s r. o., Jihlava – produkuje prvky pro stavebnictví.
- DAKO-CZ a.s., Třemošnice – výrobce brzdových systémů.
- EXCLAIBUR ARMY spol. s r. o. – prodejce armádní techniky a výstroje.

Podniky působící ve stejném sektoru, které konkurenčně ohrožují analyzovanou společnost jsou tyto:

- AutoCont CZ a.s. – Jedná se o podnik působící ve stejném sektoru jako firma ICT s.r.o., jde ovšem o několika násobně větší společnost, která zaměstnává okolo šesti stovek lidí. [12]
- Data Force s.r.o. – tento konkurenční podnik je již s analyzovanou firmou svou velikostí srovnatelný. [12]

6.4 Významné události v analyzovaném období

Takové události jsou dalším prvkem, který může hrát roli při posuzování finančního zdraví, nebo může osvětlit určité (nepředvídané) výkyvy ve finančním fungování podniku.

První takovou velmi významnou událostí je, že společnost prohrála soudní spor o nemovitost, ve které sídlila a kterou celou zaplatila, to pro ni znamenalo ztrátu ve výši okolo 8 mil. Kč. Následně musela zakoupit nemovitost novou, což byla investice ve výši 6 mil. Kč, která vyvolala pro společnost nepředpokládané úvěrové zatížení. Tato událost se sice udála mezi lety 2008/2009, ne tedy přímo v analyzovaném období, její následky by však do daného období zasáhnout mohly.

Druhou vážnou událostí, která firmu zasáhla, byla již zmíněná celosvětová finanční krize, která započala okolo roku 2008 a ochromila celý trh.

Sled těchto dvou, v krátké době po sobě jdoucích negativních událostí, způsobil firmě velmi těžké období, které se podařilo překonat teprve v roce 2014.

Od počátku analyzovaného období docházelo také ke snižování počtu zaměstnanců. V roce 2012 firma zaměstnávala 23 lidí, v letech 2013 - 2014 18, v roce 2015, pouze 14 zaměstnanců a konečně v roce 2016 zaměstnanců 17.

7 Analýza absolutních ukazatelů

7.1 Horizontální analýza

7.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Při prvním pohledu na horizontální analýzu rozvahy je patrné, že firma prožívala složité období. Celková bilanční suma od roku 2012 klesala, pokles se zastavil až v roce 2015 a v roce 2016 začala firma opět růst. Na počátku sledovaného období měla celková aktiva hodnotu 22 427 tis. Kč a na konci 18 412 tis. Kč

Dlouhodobý majetek, který je tvořen pouze dlouhodobým hmotným majetkem se příliš neměnil jeho stav je v čase poměrně konstantní. Je tvořen pozemky, které svou hodnotu neztrácí a budovou, ve které firma působí, ta ročně odpisuje hodnotu 128 tis. Kč. Minoritní část dlouhodobého majetku pak tvoří hmotné movité věci, jejichž hodnota není tak významná. Výrazný výkyv zaznamenaly mezi lety 2015/2014, kdy jejich hodnota vzrostla téměř šesti násobně.

Největší část aktiv tvoří oběžná aktiva, ta klesala velmi podobným tempem, jako celková bilanční suma a stejně tak se jejich pokles zastavil v roce 2015. Zásoby tvořené hlavně zbožím si držely stálou hodnotu okolo 5 – 5,5 tis. Kč. Větší výkyv nastal pouze v roce 2014, ten byl způsoben velkým zvýšením nedokončené výroby a následující rok se položka vrátila opět do průměru. Další významnou složkou oběžných aktiv jsou pohledávky, v tomto případě krátkodobé. Ty jsou složeny z většiny pohledávkami z obchodních vztahů. Nejvyšší byly na počátku analyzovaného období v roce 2012, následující rok klesly téměř o polovinu a v roce 2014 byla jejich hodnota téměř bez změn. Další pokles výkyv nastal mezi lety 2015/2014 a 2016/2015, kdy se nejdříve snížily na 3 602 tis. Kč a pak vzápětí vzrostly na 6 860 tis. Kč.

Peněžní prostředky jsou tvořeny hlavně peněžními prostředky na účtě. Jejich hodnota se až na výjimku v roce 2013, kdy vzrostla skoro tři násobně, pohybuje okolo milionu korun.

Tabulka č. 10 - Změny aktiv

Položka aktiv	Změna hodnoty položky							
	2013/2012		2014/2013		2015/2014		2016/2015	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
AKTIVA CELKEM	-2749	0,88	-1 384	0,93	-2 449	0,87	2 567	1,16
Dlouhodobý hmotný majetek	-441	0,91	-274	0,94	602	1,13	242	1,05
Pozemky a stavby	-128	0,97	-128	0,97	-128	0,97	-128	0,97
Oběžná aktiva	-2311	0,87	-1 073	0,93	-3 120	0,77	2 355	1,22
Zásoby	-281	0,95	1 623	1,29	-1 641	0,77	-527	0,90
Krátkodobé pohledávky	-4564	0,55	72	1,01	-2 010	0,65	3 132	1,84
C.II.2.1. Pohledávky z obchodních vztahů	-3673	0,60	55	1,01	-2 009	0,64	3 092	1,86
Peněžní prostředky	2534	3,38	-2 768	0,23	531	1,64	-250	0,82

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Pasiva jsou tvořena z větší míry závazky, menší část patří vlastnímu kapitálu. Ten se v průběhu období příliš neměnil. Od roku 2013 je však v mírném růstu. Nemění se samozřejmě základní kapitál a i fondy ze zisk jsou v čase konstantní. Nárůst vlastního kapitálu je tak způsoben převážně zlepšením výsledků hospodaření běžného účetního období. Ten zaznamenal výrazný nárůst hlavně v letech 2013 a 2014.

Jak již bylo řečeno, větší část pasiv tvoří cizí zdroje a to z větší míry krátkodobé závazky. Ty se výrazně snížil od roku 2012 z hodnoty 15 360 tis. Kč na hodnotu 8 863 tis. Kč. Snížení je způsobeno hlavně splácením úvěru, který ale v roce 2016 opět rostl asi o milion korun. V průběhu období dochází také ke snižování závazků vůči společníkům. Ostatní položky krátkodobých závazků a pasiv obecně se v čase výrazně nemění.

Tabulka č. 11 - Změny pasiv

Položka pasiv	Změna hodnoty položky							
	2013/2012		2014/2013		2015/2014		2016/2015	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
PASIVA CELKEM	-2 749	0,88	-1 384	0,93	-2 449	0,87	2 567	1,16
Vlastní kapitál	-280	0,94	63	1,01	426	1,10	554	1,12
Výsledek hospodaření běž. úč. období	-85	1,44	342	-0,23	363	6,76	128	1,30
Cizí zdroje	-2 320	0,87	-1 440	0,91	-2 984	0,79	2 004	1,18
Dlouhodobé závazky	2 307	2,00	-569	0,88	-23	0,99	42	1,01
Krátkodobé závazky	-4 627	0,70	-871	0,92	-2 961	0,70	1 962	1,28
Závazky k úvěrovým institucím	-2 026	0,72	-1 875	0,65	-16	1,00	1 135	1,33
Závazky ostatní	-2 544	0,50	-433	0,83	-69	0,97	-307	0,85
C.II.8.1. Závazky ke společníkům	-2 741	0,28	250	1,24	21	1,02	-843	0,36

Zdroj: [13], vlastní tvorba

7.1.2 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

Z horizontální analýzy výsledovky je vidět, že i přes vysoký obrat v letech 2012 a 2013 byl podnik ve ztrátě. V roce 2014 obrat klesnul téměř o 10 000 tis. Kč, ale zároveň s tím se podařilo výrazně snížit výkonovou spotřebu. Meziroční pokles mezi lety 2014 a 2013 byl 6 milionů korun. V následujících letech se potom tento trend podařilo udržet a společnost byla od roku 2014 zisková. Mezi lety 2015/2014 vzrostl skoro sedmi násobně a v dalším roce znovu mírně rostl.

Do roku 2014 se snižovali i osobní náklady, které pak mírně rostly na hodnotu 8 642 tis. Kč. Oproti prvnímu roku analyzovaného období, kdy byly osobní náklady 10 683 tis. Kč je to ale výrazné snížení..

Odpisy jsou, jak již bylo řečeno, v čase konstantní a nemění se. Stejně tak i ostatní provozní náklady, které se mění maximálně v řádech desítek tisíc korun.

Snižují se finanční náklady firmy, které jsou nejspíše spojené se splácením úvěru, který si firma musela vzít na zakoupení nového sídla, jak bylo změno v kapitole 6.4..

7.2 Vertikální analýza

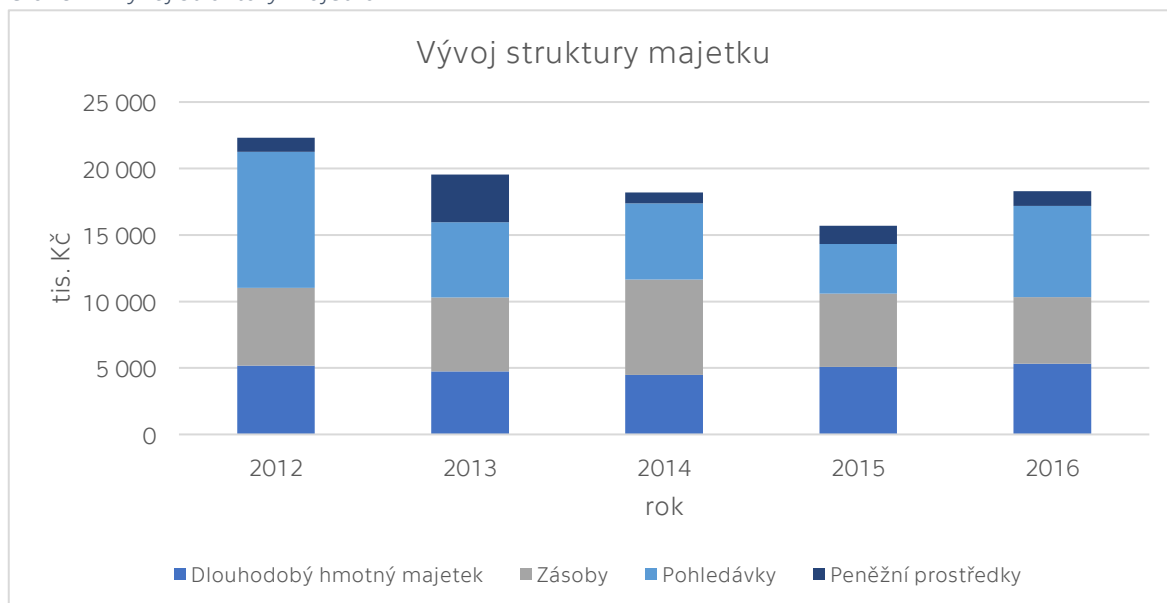
7.2.1 Vertikální analýza rozvahy

Majetková struktura podniku je poměrně stabilní. Majetek je tvořen přibližně z jedné čtvrtiny dlouhodobým hmotným majetkem a ze tří čtvrtin oběžnými aktivy.

Dlouhodobí hmotný majetek svůj podíl na aktivech mírně zvyšuje. Jediný větší výkyv nastal v roce 2015, kdy se jeho podíl zvýšil o 7 procentních bodů na 31,97%. Tento výkyv byl způsoben hlavně zvýšením hmotných movitých věcí. V následujícím roce se tato položka opět snížila na průměrnou hodnotu sledovaného období.

Podíl oběžných aktiv měl klesající charakter až do roku 2015, kdy se od počátku období snížil téměř o 10 procentních bodů ze 76,38% na 67,06%. V roce 2016 ale jejich podíl mírně rostl na 70,50%. Poměrně velký podíl na aktivech tvoří zásoby, v letech 2012, 2013 a 2016 tvořily něco okolo 30ti % celkových aktiv a v letech 2014, 2015 dokonce přes 35%. Zbytek oběžných pohledávek je tvořen krátkodobými závazky, z většiny těch z obchodních vztahů. Ty měly největší podíl v roce 2012, pak se jejich účast na aktivech dařilo snížit. Peněžní prostředky tvoří spíše minoritní část majetku, v analyzovaném období převážně mezi 5 – 8%. Jediný výkyv byl v roce 2013, kdy tvořily 18,28% aktiv.

Graf č. 7- Vývoj struktury majetku

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Tabulka č. 12 - Porovnání struktury majetku s odvětvím

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik
Dlh. m.	35,37%	23,09%	41,51%	24,08%	62,47%	24,40%	29,30%	31,97%	27,98%	28,83%
Dlh. nhm. a hm. m	30,50%	23,09%	34,59%	24,08%	60,27%	24,40%	20,39%	31,97%	20,23%	28,83%
OA	58,95%	76,38%	55,08%	75,31%	34,78%	75,14%	66,97%	67,06%	68,02%	70,50%
Zásob	2,87%	26,02%	2,17%	28,22%	0,70%	39,23%	1,22%	34,94%	6,29%	27,21%

Pohledávek	39,79%	45,62%	40,54%	28,80%	23,21%	31,37%	49,26%	23,53%	37,26%	37,26%
------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

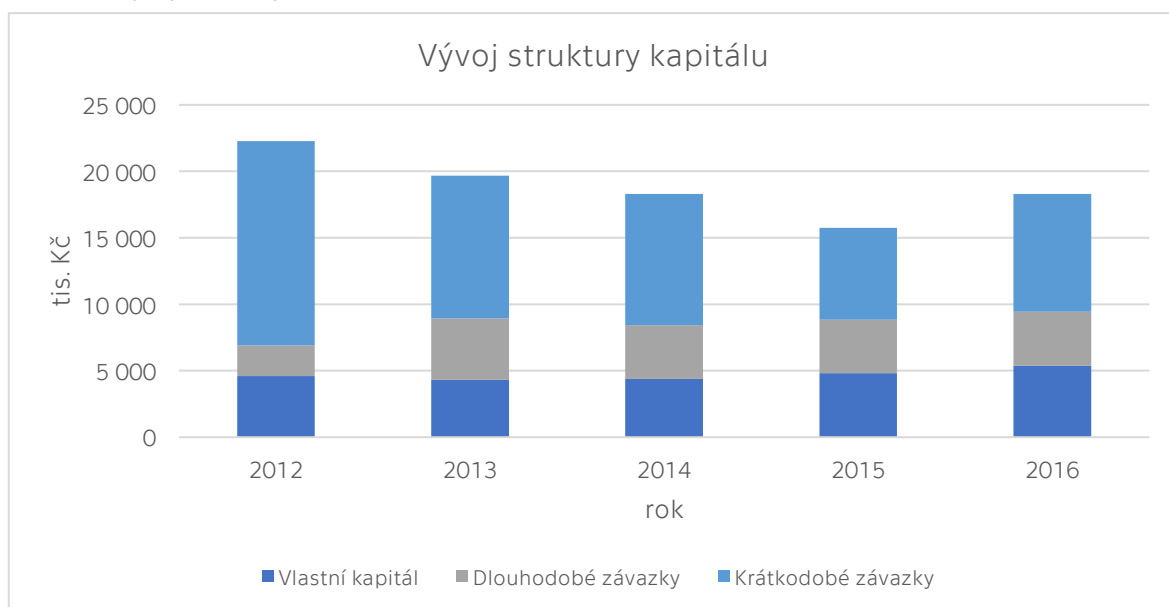
Zdroj: [13, 14], vlastní tvorba

V tabulce č. 12 je znázorněno porovnání struktury majetku společnosti ICT s.r.o. s průměry v odvětví, ve kterém společnost působí (činnost v oblasti informačních technologií.). Můžeme vidět, že největší odlišnosti ve struktuře aktiv byly mezi lety 2012 – 2014. A to hlavně v položkách dlouhodobého majetku. Další velký nesoulad je v podílu zásob na majetku, který je opravdu markantní. Příčinu lze nejspíše hledat v tom, že se oddělení (středisko) počítačových systémů zabývá prodejem PC a hardwaru, tudíž musí mít určitou zásobu výrobků, na rozdíl od ostatních oddělení zabývajících se spíše poskytováním služeb.

Struktura kapitálu je také poměrně stabilní, daří se však oddlužovat firmu a tím zvyšovat podíl vlastního kapitálu. Za pěti leté sledované období se podíl vlastního kapitálu zvýšil z 20% na téměř 30%. Zbytek je financován cizími zdroji.

Dlouhodobé závazky se od roku 2013 daří snižovat, je splácen dlouhodobý úvěr. Na konstantním podílu se drží dlouhodobé závazky z obchodních vztahů. Krátkodobé závazky se také s výjimkou roku 2016 snižují. Z téměř 70-ti % klesly na necelých 50% z celkového objemu pasiv. Do roku 2014 se snižoval objem krátkodobých závazků k úvěrovým institucím, od roku 2015 ale zase mírně rostl. Zásadně se snížily závazky vůči společníkům na pouhých 2,56%. Spolu s tím klesaly i ostatní krátkodobé závazky.

Graf č. 8 - Vývoj struktury kapitálu

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Tabulka č. 13 - Porovnání struktury kapitálu s odvětvím

	2012		2013		2014		2015		2016	
	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik
Podíl na aktivech										
VK	49,35%	20,51%	46,65%	21,95%	41,27%	23,95%	42,64%	30,34%	41,79%	29,12%
Výsledku hosp.	13,45%	-0,87%	9,34%	-1,42%	5,77%	0,34%	5,64%	2,69%	5,38%	3,01%
Cizích zdrojů	39,50%	78,80%	47,18%	78,02%	52,65%	76,05%	47,22%	68,97%	50,01%	70,24%

Dlh. závazků	10,15%	10,31%	14,66%	23,47%	16,34%	22,14%	6,94%	25,41%	7,88%	22,10%
Kr. závazků	25,39%	68,49%	26,87%	54,54%	32,24%	53,91%	36,65%	43,55%	31,55%	48,14%

Zdroj: [13, 14], vlastní tvorba

Při porovnání s průměry v odvětví (viz. tabulka č. 13) vidíme, že firma je proti ostatním podnikům v oboru velmi silně zadlužena. Což nejspíše souvisí s dříve zmiňovaným pořízením nového objektu z důvodu prohraného soudního sporu. Pozitivní je, že se zadlužení daří snižovat.

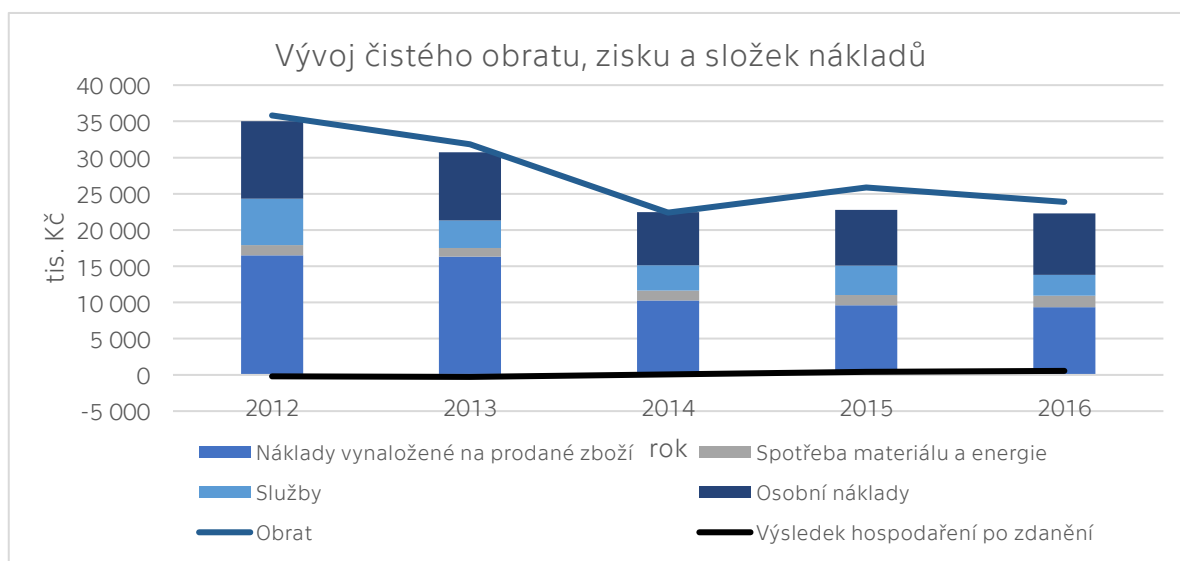
7.2.2 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Z vertikální analýzy vyplývá, že více než polovinu tržeb podniku tvoří prodej služeb, většinu analyzovaného období nad 60% z celkových tržeb, až na výjimky v letech 2014 a 2015, kdy prodej výrobků a služeb tvořil 53,43% respektive 56,89%. Zbytek zaujímají tržby z prodeje zboží. Ostatní provozní výnosy, úrokové nebo finanční výnosy apod. jsou zanedbatelné, dohromady tvoří okolo 1% z tržeb.

Složení nákladů má dvě hlavní položky a to výkonovou spotřebu a osobní náklady. Do roku 2014 tvořila výkonová spotřeba zhruba 67%, v následujících dvou letech však klesla na 58%. To bylo zapříčiněno výrazným snížením nákladů na prodané zboží, ty klesly o téměř 10 procentních bodů. Náklady na spotřebu materiálu a energie tvoří dohromady s náklady na služby konstantně okolo 20ti % z výkonové spotřeby. Osobní náklady mají podíl stabilně podíl mezi 29 – 30%. V letech 2014 a 2015 tvořily mírně vyšší podíl a to konkrétně 32,88% a 35,74%. Minoritní složkou nákladů jsou pak úpravy hodnot dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (odpisy), které tvoří něco mezi 1 – 2%.

Pozitivní je, že se zvyšuje podíl čistého zisku na tržbách. Po letech 2012, 2013 kdy se firma nacházela ve ztrátě, která tvořila -0,54% a -0,88% z celkových tržeb se jí podařilo ztrátové období zažehnat a dostat se do stavu zisku, počínaje rokem 2014. V roce 2016 už tvořil čistý zisk 2,34% z celkových tržeb.

Graf č. 9 - Vývoj čistého obratu, zisku a složek nákladů

Zdroj: [13], vlastní tvorba

7.3 Bilanční pravidla

Jak již bylo psáno v teoretické části, bilanční pravidla jsou spíše doporučeními a navíc určenými spíše pro průmyslové podniky. Společnost ICT s.r.o. působí v odvětví informačních technologií, které má odlišené charakteristiky a to by mělo být zohledněno i při srovnání s bilančními pravidly.

Zlaté bilanční pravidlo bylo splněno ve všech sledovaných letech. A to s poměrně vysokým převisem pasiv. Takže firma financuje krátkodobé výdaje dlouhodobými zdroji, což není úplně ideální stav, kvůli tomu, že je dražší. Na druhou stranu je ale bezpečnější. Jedná se o tzv. konzervativní financování.

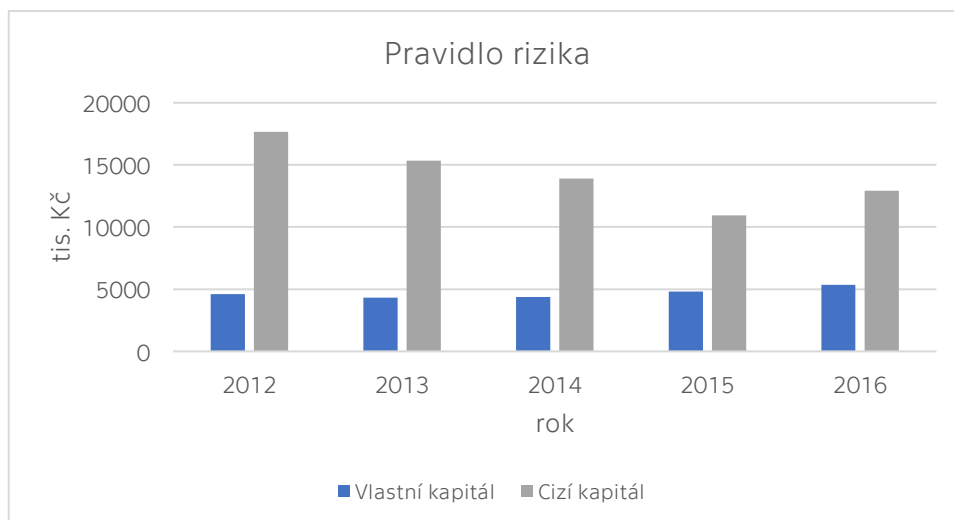
Tabulka č. 14 - Zlaté pravidlo

Zlaté pravidlo	2012	2013	2014	2015	2016
Dlouhodobá aktiva	5 179	4 738	4 464	5 066	5 308
Dlouhodobá pasiva	6 911	8 938	8 432	8 835	9 431
Převis pasiv	1 732	4 200	3 968	3 769	4 123
Splněno	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Pravidlo rizika nebylo splněno ani v jednom z analyzovaných let. Už z analýzy rozvahy bylo patrné, že podnik je hodně zadlužen a pravidlo riziko to jen potvrzuje. Jediné pozitivum je, že se procento zadlužení snižuje (viz graf č. 10).

Graf č. 10 - Pravidlo rizika

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Pari pravidlo je splněno ve všech letech, až na rok 2016, kdy vlastní kapitál jen zanedbatelně přerostl hodnotu dlouhodobých aktiv. Význam tohoto pravidla může být však poněkud zkreslen tím, že podnik využívá dlouhodobých cizích zdrojů.

Tabulka č. 15 - Pari pravidlo

Pari pravidlo	2012	2013	2014	2015	2016
Vlastní kapitál	4599	4319	4382	4808	5362
Dlouhodobá aktiva	5179	4738	4464	5066	5308
Splněno	ANO	ANO	ANO	ANO	NE

Zdroj: [13], vlastní tvorba

8 Poměrové ukazatele

8.1 Ukazatele rentability

Z analýzy výkazu zisku a ztrát již víme, že po ztrátových letech 2012, 2013 se podniku opět dařilo dosahovat zisku, který měl rostoucí trend. Ukazatele rentability nám řeknou jaká byla výnosnost kapitálu společnosti.

Rentabilita tržeb (ROS) byla ve ztrátovém období záporná a společně se ziskem společnosti od roku 2014 stále rostla. Pro rok 2016 se zastavila na hodnotě 2,3%, kdy se stále zvyšoval zisk, ale tržby mírně poklesly i to mělo vliv na růst rentability tržeb.

Výnosnost vlastního kapitálu (ROE) se vyvíjela podobně jako rentabilita tržeb. Ve ztrátovém období byla záporná s vrcholem v roce 2013 (- 6%), pak už rentabilita rostla, k výraznému zvýšení došlo v letech 2014 a 2015, kdy vzrostla na 1% respektive 9%. V roce 2016 pak výnosnost rostla pomalejším tempem a měla hodnotu 10%.

Rentabilita aktiv (ROA) obecně není moc vysoká, ale jako ostatní ukazatele rentability má rostoucí tendenci. V roce 2014 se výrazně snížila celková aktiva a stejně tak rostl i EBIT, to zapříčinilo i růst ROA, který byl v předešlých letech 0 – 1%. V roce 2016 dosáhla rentabilita aktiv 5%.

Tabulka č. 16 - Ukazatele rentability

Rentabilita	2012	2013	2014	2015	2016
ROE	-4%	-6%	1%	9%	10%
ROA	1%	0%	2%	4%	5%
ROS	-0,5%	-0,9%	0,3%	1,7%	2,3%

Zdroj: [13], vlastní tvorba

8.2 Ukazatele likvidity

Podnik je vysoce zadlužen, převážně krátkodobými závazky a to se odráží i do likvidity společnosti, která je na (často i za) hranici doporučených hodnot.

Běžná likvidita (L3) se do roku 2015 dařilo zvyšovat, v roce 2016 se však díky mírnému zvýšení krátkodobých závazků zase snížila. V celém období se běžná likvidita pohybuje na hranici doporučených hodnot 1,5 – 2,5.

Stejná situace jako u běžné likvidity je patrná i rychlé likvidity (L2). Ta dosahuje velmi nízkých hodnot. V celém období je pod doporučenými hodnotami 1 – 1,5. Od roku 2014 se jí však daří zvyšovat a v roce 2016 byla její hodnota 0,9.

Okamžitá likvidita (L1) je kvůli velmi nízkým hodnotám prostředků v pokladně a na účtech, také poměrně malá. Je dobré, že jsou všechny prostředky využívány a neleží bez povšimnutí na účtě, ale je potřeba brát v potaz riziko neschopnosti dostát závazkům, které tak společnost podstupuje. Pouze v letech 2013 a 2015 se hodnoty L1 vešly do doporučeného intervalu 0,2 – 0,5, v ostatních letech byly hodnoty nižší.

Tabulka č. 17 - Ukazatele likvidity

Likvidita	2012	2013	2014	2015	2016
Běžná	1,12	1,38	1,39	1,54	1,46
Rychlá	0,74	0,86	0,67	0,74	0,90
Pohotová	0,07	0,34	0,08	0,20	0,13

Zdroj: [13], vlastní tvorba

8.3 Ukazatele aktivity

Obrat aktiv je ve všech zkoumaných letech větší než 1, to je základní požadavek u obratu. Tento ukazatel však nekoresponduje s většinou ostatních poměrových ukazatelů které mají rostoucí trend. Ukazatel obratu byl stabilní s hodnotou 1,60 v letech 2012, 2013, v následujících letech byla výkonost podniku nestálá. V roce 2014 došlo k poklesu, pak k růstu a znovu k poklesu na hodnotu 1,29 v roce 2016.

Obrat zásob se stejně jako celkový obrat aktiv výrazně snížil v roce 2014 a poté znovu mírně rostl. Na hodnoty z let 2012, 2013 již však nevyrostl. To může být způsobeno tím, že podnik upouští od prodeje zboží (PC, hardware) a soustředí se spíše na poskytování služeb. To se odráží i na době obratu zásob, které také roste.

Doba splatnosti pohledávek se mezi ročně výrazně mění, vždy je ale kratší než doba splatnosti krátkodobých závazků. Což je pozitivní poznatek. Firma by se tak neměla dostávat do problémů se splatností krátkodobých závazků, i když ukazatele likvidity jsou velmi hraniční.

Tabulka č. 18 - Ukazatele aktivity

Aktivita	2012	2013	2014	2015	2016
Obrat aktiv	1,60	1,61	1,22	1,63	1,29
Obrat zásob	6,13	5,71	3,11	4,65	4,73
Obrat pohledávek	3,50	5,60	3,89	6,91	3,45
Obrat krátkodobých závazků	2,33	2,95	2,26	3,73	2,67
Doba obratu zásob	59	63	116	77	76
Doba obratu pohledávek	103	64	93	52	104
Doba obratu kz.	155	122	159	96	135
OCP	7	6	49	33	46

Zdroj: [13], vlastní tvorba

8.4 Ukazatele zadluženosti

Vysoká zadluženost podniku byla zmiňována již hodně krát a tento ukazatel to jen potvrzuje. Poukazuje ale i na to, že se zadluženost daří snižovat. Mění se i struktura

zadlužení, snižuje se podíl krátkodobých závazků a na jejich úkor se zvyšuje podíl dlouhodobých závazků. To je pozitivní změna, jelikož využití krátkodobých cizích zdrojů bývá dražší než těch dlouhodobých.

Ukazatel úrokového krytí koresponduje s vývojem zadluženosti a tržeb. V letech 2012, 2013 dosahoval velmi kritických hodnot 0,40 a 0,21. Následně se spolu se zvyšováním výkonnosti podniku tento ukazatel zvyšoval a v roce 2016 byl už 3,73. Tato hodnota je stále nižší než hodnota doporučená (5), ale pozitivní je, jak se ukazatel vyvíjí.

Tabulka č. 19 - Ukazatele zadluženosti

Zadluženost	2012	2013	2014	2015	2016
Zadluženost	79%	78%	76%	69%	70%
Dlouhodobá zadluženost	10%	23%	22%	25%	22%
Úrokové krytí	0,40	0,21	1,28	2,54	3,73

Zdroj: [13], vlastní tvorba

8.5 Ukazatele produktivity

Přidaná hodnota tvořená podnikem klesla od roku 2012 do roku 2014 z hodnoty 11 833 tis. Kč na 8 315 tis. Kč. Od roku 2015 se přidaná hodnota stále zvyšuje, především díky tomu, že se daří snižovat výkonovou spotřebu podniku. V roce 2016 byla přidaná hodnota firmy 10 044 tis. Kč.

Osobní náklady jsou při srovnání s přidanou hodnotou velmi vysoké, na počátku sledovaného období tvořily 90% přidané hodnoty. Tento poměr začal klesat v roce 2014, kdy i výrazně poklesla přidaná hodnota. V následujícím roce podnik snížil počet zaměstnanců, což dále snížilo poměr osobních nákladů na přidané hodnotě a samotná přidaná hodnota jako taková rostla. V posledním roce sledovaného období společnost přidanou hodnotu dále zvyšovala a navyšovala i stav zaměstnanců na 17 (viz. kapitola 6.4.), tím se mírně zvýšily i osobní náklady a jejich podíl na přidané hodnotě.

Tabulka č. 20 - Ukazatele produktivity

Produktivita	2012	2013	2014	2015	2016
Přidaná hodnota (PH)	11 833	10 443	8 315	9 290	10 044
Osobní náklady/ PH	90%	90%	88%	83%	84%
PH/Osobní náklady	1,11	1,11	1,13	1,21	1,19
PH na zaměstnance	514	580	462	664	591
Průměrná mzda	464	522	408	548	498

Zdroj: [13], vlastní tvorba

8.6 Porovnání poměrových ukazatelů s odvětvím

Některé vybrané poměrové ukazatele můžeme srovnat s průměry v odvětví, abychom přibližně zjistil, jak si firma stojí vůči konkurenčním podnikům. Data využitá pro porovnání byla získána z webu Ministerstva průmyslu a obchodu (finanční analýza podnikové sféry) pro odvětví činnosti v informačních technologiích.

Můžeme vidět, že ve ztrátových letech podniku (2012, 2013) byly ukazatele rentability hodně hluboko pod průměrem odvětví. K růstu těchto hodnot a tím i k vyrovnávání průměru sektoru ICT docházelo ve všech následujících analyzovaných letech. Ukazatele rentability vlastního kapitálu ROE byl dokonce v letech 2014 a 2015 vyšší než průměr odvětví. Ostatní ukazatele rentability (ROA, ROS) byly stále pod průměrem odvětví, pozitivní je ale jejich zřetelný meziroční nárůst a přibližování k průměru.

Obrat aktiv byl nadprůměrný v letech 2014 a 2015, v ostatních letech byl mírně pod sektorovým průměrem. Drží si ale poměrně stabilní hodnotu, jak je vidět z dat v tabulce č. 21.

Běžná likvidita podniku byla silně podprůměrná v letech 2012 a 2013, následně se začala zvyšovat (podniku se dařilo snižovat zadluženost) a vyrovnávat tak s průměrem odvětví.

Rychlá i pohotová likvidita podniku je dlouhodobě nízká a to se ukazuje i se srovnáním s průměrem v odvětví, kde se v celém analyzovaném období drží hluboko pod ním.

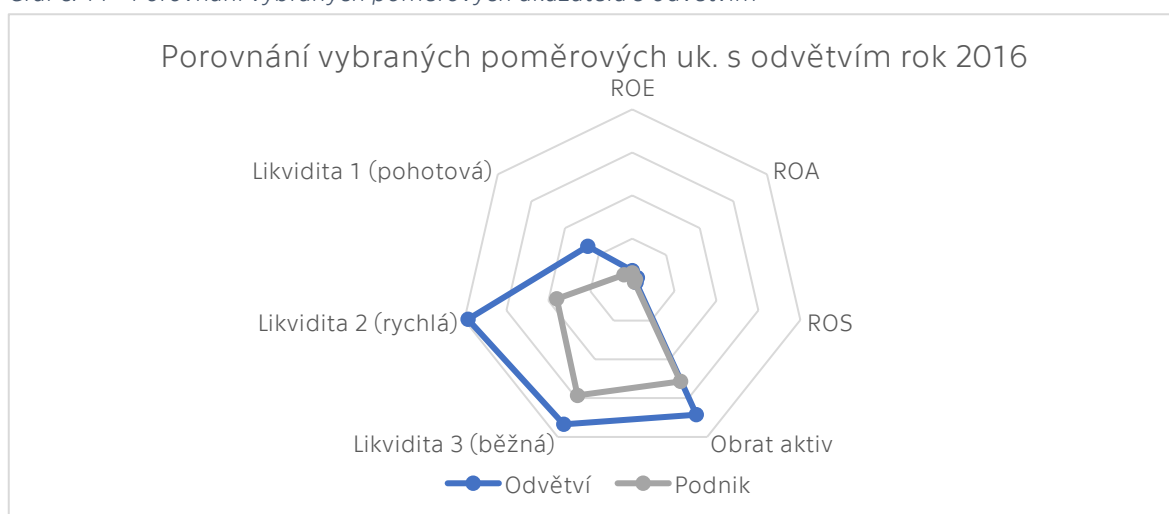
Obecně ale můžeme vidět, že se podniku po náročných letech, kdy se musel vyrovnávat s finanční krizí a nuceným nákupem nového sídla, daří zvyšovat svou výkonnost.

Tabulka č. 21 - Porovnání vybraných ukazatelů s odvětvím

Ukazatel	2012		2013		2014		2015		2016	
	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik	Odvětví	Podnik
ROE	33,20%	-4,22%	34,39%	-6,00%	-1,34%	1,44%	8,61%	8,86%	12,88%	10,33%
ROA	14,94%	1%	17,25%	0%	5,01%	2%	9,60%	4%	7,29%	5%
ROS	8,62%	-0,5%	8,00%	-0,9%	6,40%	0,3%	4,28%	1,7%	4,26%	2,3%
Obrat aktiv	2,02	1,60	2,15	1,61	0,78	1,22	0,92	1,63	1,71	1,29
Likvidita 3	2,35	1,12	2,41	1,38	1,03	1,39	1,24	1,54	1,84	1,46
Likvidita 2	2,21	0,74	2,31	0,86	1,01	0,67	1,22	0,74	1,96	0,90
Likvidita 1	0,35	0,07	0,44	0,34	0,32	0,08	0,44	0,20	0,66	0,13

Zdroj: [13, 14], vlastní tvorba

Graf č. 11 - Porovnání vybraných poměrových ukazatelů s odvětvím

Zdroj: [13, 14], vlastní tvorba

9 Analýza pracovního kapitálu

Čistý pracovní kapitál je ve všech sledovaných letech kladný. Výše krátkodobého majetku, neboli oběžných aktiv, je větší než krátkodobých závazků. Firma by tak neměla mít problém dostat svým krátkodobým závazkům. Určitou část oběžných (krátkodobých) aktiv podnik financuje dlouhodobými zdroji, jak již bylo zmíněno v kapitole 7.3, podnik zastává bezpečnější strategii konzervativního financování. To se dá v této situaci pochopit, jelikož je podnik vysoce zadlužen nejspíše nechce riskovat, že by se mohl dostat do finanční tísně a nebýt pak schopen splácet svoje krátkodobé závazky.

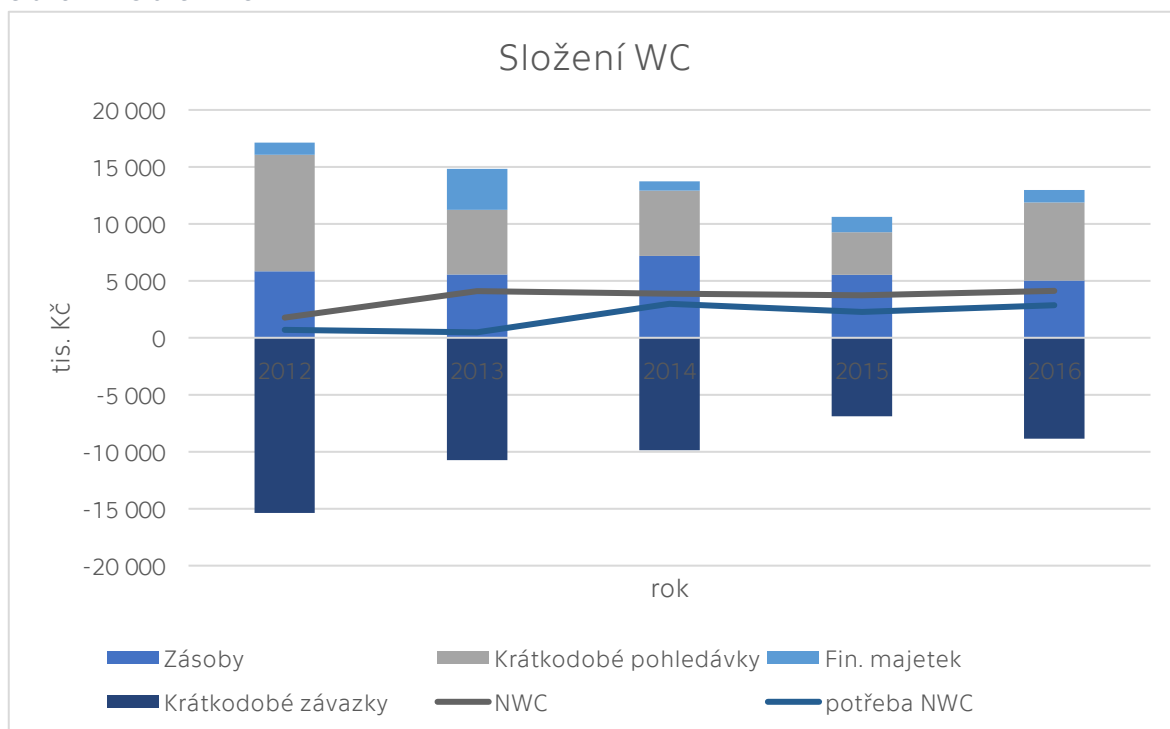
I přesto by podnik ale mohl svůj pracovní kapitál optimalizovat (snížit), protože vypočtené hodnoty potřebného NWC jsou výrazně nižší.

Tabulka č. 22 - Složení WC

Složení WC	2012	2013	2014	2015	2016
Zásoby	5 835	5 554	7 177	5 536	5 009
Krátkodobé pohledávky	10 231	5 667	5 739	3 729	6 861
Fin. majetek	1 064	3 598	830	1 361	1 111
Krátkodobé závazky	-15 360	-10 733	-9 862	-6 901	-8 863
NWC	1 770	4 086	3 884	3 725	4 118
Potřebné NWC	692	479	2984	2275	2861

Zdroj: [13], vlastní tvorba

Graf č. 12 - Složení WC

Zdroj: [13], vlastní tvorba

10 Souhrnné ukazatele

10.1 Altmanovo Z-score

Hodnoty Z-score se dlouhodobě nacházejí v šedé zóně, v roce 2014 se hodnota dokonce dostala pod stanovenou hranici předurčující bankrot podniku. Příčinu můžeme hledat nejspíše v nízké rentabilitě aktiv, která má v Altmanově modelu velkou váhu.

Tabulka č. 23 - Z - score

	2012	2013	2014	2015	2016
Z score	1,91	2,03	1,69	2,25	1,90

Zdroj: [13], vlastní tvorba

10.2 IN05 index

Index IN05 zohledňující podmínky českého prostředí pro firmu vyznívá ještě o něco více negativně. V letech 2012 – 2014 se společnost nacházela v „červených číslech“, naznačujících ohrožení bankrotem. V letech následujících se podniku dařilo zvýšit téměř všechny ukazatele zahrnuté v modelu, jeho výkonost rostla a to se odrazilo i v hodnotách indexu IN05, které rostly. Poslední dva analyzované roky se tak společnost podle tohoto indexu nacházela v pásmu šedé zóny.

Tabulka č. 24 - Index IN05

	2012	2013	2014	2015	2016
IN05	0,64	0,65	0,67	0,95	0,92

Zdroj: [13], vlastní tvorba

11 Poznatky z provedené analýzy

Z finanční analýzy podniku ICT s. r. o., která byla provedena na datech z let 2012 – 2016, můžeme vidět, že na počátku analyzovaného období se podnik nacházel ve velmi těžké situaci. Ta byla zapříčiněna nuceným zakoupením nového objektu v kombinaci s vypuknutím celosvětové ekonomické krize a s tím související snížení zakázek. První dva analyzované roky měl podnik záporný hospodářský výsledek a byl silně zadlužen. V následujících letech se již podniku dařilo být v zisku, nadále ho navyšovat a poměrně stabilizovat výši cizího kapitálu.

Společně se zvyšujícím se ziskem dochází i k pozitivním změnám mezi ostatními ukazateli finanční analýzy. Rentabilita tržeb, vlastního i cizího kapitálu, které byly na počátku sledovaného období záporné, každým rokem rostou. I když jejich hodnoty by moly být jistě vyšší.

Potenciálním problémem podniku by mohla být likvidita, která je po celé zkoumané období nízká (ale opět s rostoucí tendencí). Příčinu můžeme hledat v již několikrát zmiňovaném vysokém zadlužení, které se sice daří snižovat, ale i tak je poměr cizího kapitálu ve společnosti poměrně vysoký. Společně s tím se jako rizikový ukazuje i ukazatel úrokového krytí, ale jeho vývoj ukazuje každoroční růst, takže by při udržení tohoto trendu výrazné riziko představovat neměl.

Celková přidaná hodnota zaznamenává růst od roku 2015, podniku se daří snižovat výkonovou spotřebu. Hlavně náklady vynaložené na prodané zboží, to by mohlo souviset se snižováním prodejů PC hardwaru. Osobní náklady jsou poměrně vysoké a při srovnání PH dosahují okolo 90% její hodnoty. Tento ukazatel se mírně snižuje, ale přesto jde o vysoký poměr.

Při porovnání poměrových ukazatelů s průměrem v odvětví informačních a komunikačních technologií je vidět, že podniku se po podprůměrných letech z počátku analyzovaného období daří konkurenci vyrovnat. Poslední srovnání v roce 2016 ukazuje, že v rentabilitě a obratovosti se již podnik s konkurencí může srovnávat. Největší slabinou je zde opět likvidita, která je podprůměrná oproti ostatním podnikům v odvětví.

Souhrnné ukazatele, v tomto případě bankrotní modely (Altmanovo Z-score a index IN05) potvrzují výše zmíněné hodnocení o velkých potížích společností mezi lety 2012 – 2014. Altmanovo Z-score podnik zařadilo do červených čísel, předpovídající bankrot jen roce 2014. Ale pro ČR relevantnější index IN05 ukazuje, že společnost byla ohrožena bankrotem od počátku sledovaného období až do roku 2014. Dále se pak podnik dostal do šedé zóny. To stále není ideální stav, ale vývoj ukazatele je pozitivní.

Analýza výkazu zisku a ztrát jednotlivých nákladových středisek společnosti, že stabilně nejziskovějším je oddělení bezdrátové komunikace. Dalšími odděleními se stabilní ziskovostí jsou středisko ERP a středisko PC systémů. Středisko IBM SW bylo ztrátové v prvních dvou letech sledovaného období, následně byl jeho výsledek hospodaření kladný a meziročně rostl. Středisko systémové integrace zaznamenalo ztrátu až v roce 2016, do té doby bylo ziskové. Příčina by mohla být v růstu osobních nákladů. Jako poslední je středisko podpory, které je již se své podstaty ztrátové, ale pro chod podniku nezbytné.

Obecně a zjednodušeně tak můžeme říct, že se podnik po velmi špatných letech 2012 – 2014 zvedá a začíná stabilizovat. Určitě by bylo vhodné na konci každého období zpracovat finanční analýzu s aktuálními daty, aby se zjistilo zda se daří udržovat trend růst, nebo dohází ke stagnaci či dokonce k poklesu. Dále bych doporučil snižovat výši cizího kapitálu a hlídat ukazatele likvidity a úrokového krytí.

Závěr

Tato práce byla rozdělena na dvě části. V teoretické části byla finanční analýza charakterizována, byly popsáni její uživatelé a zdroje dat pro její realizaci. Dále byly pak rozebrány metody a ukazatele finanční analýzy, které byly následně využity v praktické části.

V praktické části byla provedena finanční analýza podniku ICT s. r. o., který působí v odvětví informačních a komunikačních technologií. Analýza byla prováděna na datech a účetních výkazech z let 2012 – 2016.

Nejdříve byla však provedena stručná makro analýza odvětví a firma poskytla informace o významných událostech v analyzovaném období, které nelze vyčíst z účetních výkazů. To poukázalo na dva zdroje možných potíží podniku. Tím byly celosvětová finanční krize, která postihla celé odvětví informačních a komunikačních technologií v ČR. A potom prohraný soudní spor společnosti o budovu, ve které působila, což mělo za následek zvýšení zadlužení.

Následovalo představení jednotlivých oddělení podniku a analýza jejich výkazu zisku a ztrát. Zde bylo jako nejstabilnější a nejziskovější hodnoceno středisko bezdrátové komunikace, které následovaly střediska ERP a PC systémů.

Pak již byla provedena finanční analýza celého podniku, jejímž hlavním cílem bylo stanovení finančního zdraví podniku. Z analýzy vyplynulo, že podnik byl na začátku sledovaného období ohrožen bankrotem a výsledek hospodaření se pohyboval ve ztrátě. Riziková byla především jeho vysoká zadluženost a s tím spojená nízká likvidita a nízké úrokové krytí. V následujících letech se podniku dařilo zadlužení snižovat. Snižovala se i výše tržeb, ale tempo snižování nákladů bylo rychlejší a tak se již v roce 2014 dostal do zisku. Ten se dařilo v dalších letech dále navyšovat. Od roku 2014/2015 rostou i ostatní ukazatele finanční analýzy a zdá se, že podnik se daří stabilizovat. Konkrétněji byly výstupy z finanční analýzy interpretovány v kapitole 11. „Poznatky z provedené analýzy“.

Mezi lety 2012 – 2014 byl tedy podnik ohrožen bankrotem a jeho finanční zdraví nebylo dobré. Od přelomu roku 2015/2014 se ale podnik, zdá se, dostal z nejhoršího a všechny ukazatele vykazují rostoucí trend. Pořád zde jsou však určitá úskalí, jako vysoká zadluženost, nízká likvidita a nízké úrokové krytí. Názvoslovím bankrotních modelů bych tedy finanční zdraví podniku v letech 2015 – 2016 hodnotil jako „šedou zónu“. Bylo by vhodné zhotovit finanční analýzu s aktuálnějšími daty, která by buď rostoucí trend a zlepšující se finanční zdraví společnosti potvrdila, nebo vyvrátila.

Seznam použitých zkratek

VH – výsledek hospodaření

EAT (Earnings after Tax) – čistý zisk

EBT (Earnings before Tax) – zisk před zdaněním.

EBIT (Earnings before Interests and Taxes) – zisk před zdaněním a úroky

EBITDA (Earnings before Interest, Taxes, Amortization and Depreciation) – zisk před zdaněním, úroky a odpisy

NOPAT (Net Operation Profit after Taxes) – provozní zisk po zdanění

HA – horizontální analýza

VA – vertikální analýza

ROS (Return on Sales) – rentabilita tržeb

ROE (Return on Equity) – rentabilita vlastního kapitálu

ROA (Return on Assets) – rentabilita aktiv

WC (Working Capital) – pracovní kapitál

NWC (Net Working Capital) – čistý pracovní kapitál

NCWC (Non Cash Working Capital) – nepeněžní pracovní kapitál

OCP – obrátový cyklus peněz

PH – přidaná hodnota

Seznam použité literatury

- [1] KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- [2] SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-0413-0.
- [3] SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2007. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-1992-4.
- [4] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Grada, 2010. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3308-1.
- [5] RŮČKOVÁ, Petra a Michaela ROUBÍČKOVÁ. *Finanční management*. Praha: Grada, 2012. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-4047-8.
- [6] SLAVÍK, Jakub. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4593-0.
- [7] DONALDSON, Thomas a Lee E. PRESTON. *The Stakeholder Theory of the Corporation: Concepts, Evidence, and Implications* [online]. [cit. 2018-02-26]. DOI: 10.2307/258887. ISBN 10.2307/258887. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/258887?origin=crossref>
- [8] *Techniky a metody finanční analýzy*. www.businessinfo.cz [online]. 11. 6. 2009 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html>
- [9] VOCHOZKA, Marek a Petr MULAČ. *Podniková ekonomika*. Praha: Grada, 2012. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-4372-1.
- [10] KISLINGEROVÁ, Eva. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C.H. Beck, 2005. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-717-9321-3.
- [11] Informace poskytnuté analyzovanou společností
- [12] Veřejný rejstřík a Sběrka listin. Justice.cz [online]. [cit. 2018-03-23]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=50387772&subjektId=60462&spis=816908>
- [13] Účetní výkazy poskytnuté analyzovanou společností

[14] Data z Ministerstva průmyslu a obchodu

[15] ALTMAN, Edward. I.. Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy. *The journal of finance*. 1968, 23(4), s. 589-609

[16] NEUMAIEROVÁ, I., & NEUMAIER, I. Index IN05: Index IN05. *European financial systems: Proceedings of the International Scientific Conference*

[17] KLEČKA, J. a Hana SCHOLLEOVÁ. Bankruptcy models enunciation for Czech glass making firms. *Economics and management*, 2010.

Seznam grafů

Graf č. 1 - Vývoj čistého obrátu a složek nákladů střediska bezdrátové komunikace..	27
Graf č. 2 - Vývoj čistého obrátu a složek nákladů střediska ERP	28
Graf č. 3 - Vývoj čistého obrátu a složek nákladů střediska systémové integrace	29
Graf č. 4 - Vývoj čistého obrátu, zisku a složek nákladů střediska IBM SW.....	30
Graf č. 5 - Vývoj čistého obrátu, zisku a složek nákladů střediska PC systémů.....	31
Graf č. 6 - Vývoj čistého obrátu, zisku a složek nákladů střediska podpory	31
Graf č. 7- Vývoj struktury majetku.....	35
Graf č. 8 - Vývoj struktury kapitálu	36
Graf č. 9 - Vývoj čistého obrátu, zisku a složek nákladů	37
Graf č. 10 - Pravidlo rizika	38
Graf č. 11 - Porovnání vybraných poměrových ukazatelů s odvětvím.....	42
Graf č. 12 - Složení WC	43

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Struktura rozvahy.....	9
Tabulka č. 2 - Struktura výkazu zisku a ztrát.....	10
Tabulka č. 3 - Vývoj portfolia.....	26
Tabulka č. 4 - Produktivita střediska bezdrátové komunikace.....	27
Tabulka č. 5 - Produktivita střediska ERP.....	28
Tabulka č. 6 - Produktivita střediska systémové integrace.....	28
Tabulka č. 7 - Produktivita střediska IBM SW.....	29
Tabulka č. 8 - Produktivita střediska PC systémů.....	30
Tabulka č. 9 - Produktivita střediska podpory.....	31
Tabulka č. 10 - Změny aktiv.....	33
Tabulka č. 11 - Změny pasiv.....	34
Tabulka č. 12 - Porovnání struktury majetku s odvětvím.....	35
Tabulka č. 13 - Porovnání struktury kapitálu s odvětvím.....	36
Tabulka č. 14 - Zlaté pravidlo.....	38
Tabulka č. 15 - Pari pravidlo.....	39
Tabulka č. 16 - Ukazatele rentability.....	39
Tabulka č. 17 - Ukazatele likvidity.....	40
Tabulka č. 18 - Ukazatele aktivity.....	40
Tabulka č. 19 - Ukazatele zadluženosti.....	41
Tabulka č. 20 - Ukazatele produktivity.....	41
Tabulka č. 21 - Porovnání vybraných ukazatelů s odvětvím.....	42
Tabulka č. 22 - Složení WC.....	43
Tabulka č. 23 - Z - score.....	44
Tabulka č. 24 - Index IN05.....	44

